

Duruşmanın bahir edildiği sayıya gün ve saatte rakama kuzulu ;

Bahen : Top Ed. Alay Mustafa Öney 943/179

UYK : Hakim Ed. Sab. K. Güney ÖZGÜR 956/6

UYK : Dz. Hakim Sab. Sütekin FURAN 402 dın mütecekkil Av. Savcı

Hakim Ed. Yzb. Nigar DEĞERLİ ve Z. Katibi Dz. Ast. Eb. Fethi Edis hakim olduğunda halde duruşma salonunda toplandı.

Konferans yapıldı. Sanıklardan Hüsnü Özgüç, Hilmet Şenoc, Aslan Kılıç, Cem So-
mel, Sami Sarı, Davut Kurum, Güner Aksoy, Keki Şerit, Bayit Han Dökay, Hayrettin İpek, İr-
fan Çelik, Ali Taşyapan, Kemal Bahar, Gürsel Bozok, Nezihe Bahar, Adnan Kılıç, Hasan İler,
Ayte İsmail, Bekir Erol Biring, ve Mahmut İsmail Erdoğdu ile sanık müdafilerinden avukat
İsmet Aygün'ün gelmiş olduğuna anlaşıldı.

Salondaki yerlerine alınmış olan sanıklar ve müdafinin yüzlerine karşı açık duruş-
maya başlandı.

Sanıklardan Gürsel Bozok tarafından ibraz edilen 9. Temmuz. 1974 tarihli dilekçe
kendisinden alınarak bilahare olanaq gereği yapılmak üzere dava dosyasına kondu.

Sanıklardan Adnan Kılıç'ya ihbar suç işli edilip sorgusunun tesbitine geçildi.
44 Sarak Adnan KILIÇ sorgusunda : Sorgusu bağlamadan önce bir talebin olacak iddia-
namede bana yüklenen suçlamaların çöklüğü ve bu suçlamaları kabul ettirmek için bana
yapılan baskı ve işkence neticesinde bende meydana gelen hafıza dağınıklığı ve unutkan-
lık sonucundan dolayı sorgusunu yazdırıp vermek istiyordum. dedi.

Sanığa evvelce alınmak üzere gereğince kendisine ihbar olunan suç hakkında bahir-
ledığı kadar ile sorgusunu vermesi ve hakaridığını belirttiğini sorguya dair dilek-
çenin de kendisinden alınarak tetkikte esas tutulacağı bildirildi.

Sanık Adnan Kılıç sorgusunda : Ben 1959-1970 yılları arasında üniversiteye girerim. o sıra
üniversite gençliğinin yürüttüğü antiemperyalist mücadeleye karşı sempatim besledim.
2 nci sınıfta aynı okuldan Yılmaz Karaköy ve Haki Özgül'ün okul arkadaşları oldu. Mi-
ras 1971 ekim ayından sonra aynı okuldan taşındım. Arkadaşım Aslan Kılıç'ın
bana verdiği şafak bildirilerini okudum. Bu şafak bildirilerine dayanarak iddianame-
de benim İ.C.B. üyesi olduğum iddia edilmektedir. Şafak bildirilerinin üniversite genç-
liğini yüzde yetmişine yakın bir kısım domaytur. Buna göre bunların hepsinin İ.C.B. üye-
si olması gerektirir. Oysa sadece şafak bildirilerini okuyan İ.C.B. üyeliğinin gerektiren
bir durum yaratmaz. İddianamemin geçitli yerlerinde ve geçitli tarihler gösterilerek
Türkiye Komünist partisi Marksist Leninist örgütüne girdiğim iddia edilmektedir. Ve bu
iddiaların açıklık noktası Temmuz ayında girdiğim çekindedir. Ben 1972 Haziran ayının
sonunda okulların kapanması ile memleketim olan Hurdine gittim. Hurdinde emiyet otelin
de kaldım. Ve bu okulların açılmasından bir ay sonraya kadar devam etti. İstenildiğin-
de bu tarihlerde Hurdinde olduğum dair geçitli delil vevaire gibi şeyleri gösteribi-
lirim. İddianamemin başka bir yerinde ise hatırladığım üzere Eylül Ekim tarihle-
rinde (1972) T.K.P.M.S. ye girdiğim iddia edilmektedir. Yukarıda da belirttiğim gibi bu
tarihlerde ben kendi memleketimde bulunuyordum. Okulların Aralık ayında açılmasına bir
ay bağlanıp olduğundan ben bir ay olana geç kaldım. Bu yüzden okulum ikili bir çek-
de gece ve gündüz devam etmek zorunda kaldım bu okul kayıtlarında mevcuttur. 1972 Ara-
lık ayında henzerim olan Fehmi Ayanoğlu ile Kışkırdığında bir ev tuttuk. Bu ev yurttan
ayrılan Haki Özgül, arkadaş ta bizim evde kalmağa başladı. Benim gitmekte olduğum ve dev-
rimci arkadaşların gittiği Fatihdeki Çöken kahvesinde Aslan arkadaşla rastladım. Burada
bana Hurdin hakkında sosyoekonomik yapısını ilgilendiren sorular yöneltti bende bildi-
ğim kadar ile cevapladım. Ondan sonra Yılmaz Karaköy'ün bana getirdiği bir randevu
üzerine Cem Sozel ile tanıştım. Cem Sozel ile birlikte evimden gittiğimizde orada bu-
lunan ev arkadaşları Haki Özgül ve Fehmi Ayanoğlu ile tanışmak zorunda kaldık Mit'te
bu sorululuğu tanıttım. Fehmi Ayanoğlunun bir banka soygusu için şüpheli olarak tanıtıl-
maya çalışıldığı. Bu tanıştıktan sonra Cem Sozel bana ne zaman Hurdine gidip git-
miyeceğini sordu. Bende şubat ayının sonlarında İstanbul'dan sonra gideceğimi söyledim
gittiğimde Diyarbakır'daki bir randevuya gelecek bir arkadaşla bazı kitap ve broşürleri
götürüp getirebileceğimi sordu. Bende getirebileceğimi söyledim. Ancak kendisinin söyle-
diğine uygun olarak yollarda şüpheli kişilerin egelalarının çok sıkı şekilde arandığından
bulduğum takdirde bir mifus olduğumu bana göre ayarlayabileceğini söyledi. Bende
ev arkadaşım olan Haki Özgül'ün hüviyet olduğumu kendisinden habersiz alıp kendisine
verdim. 1973 Martın ilk haftasında bulduğumda bana verdiği kitap ve broşürlerle
birlikte Brainsan'lı Murat Yıldırım'a ait bir mifus olduğum ile birlikte 9. Mart. günü
İstanbuldan Diyarbakır'a hareket ettim. 10. Mart. 1973 Çarşamba günü saat 22.00 sıralar

rında Diyarbakırda bir paytonun içinde hırsız zaman ile iki gece bekçisi tarafından yakalandım. Yakalanma ile birlikte Yenışehir karakoluna götürüldüm. Her vatandağın karakola düştüğünde karşılaştığı muamelelerden jopla tokme ile dayak sövme ve çegitli sanevi hakaretlere uğradım. Bu pazar sabaha kadar sürdü. Pazar sabaha sivil polis çeflerinin gelerek beni Mardin kapı karakolumun bodrum katına götürmesi üzerine oradaki halkın her zaman karşılaştığı falakaya tabi tutuldum. Yenışehir Dicle hastahanesi yakınlığında teyzemlerin evinin bahçesinde yakalanmıştım. Diyarbakıra gitmeden önce Diyarbakıra pek iyi tanımadığım için İstanbulda bulunan hemşerin Davut Tellioglu'na orada okuyan anası oğlu Hasan Şeşoğullarına yönelik bir tavsiye mektubu almıştım. Bu Pazar sabaha akşamına kadar 4 kez tekrarılandı. Ayak tabanların patlayınca kadar süren bu periyodik vuruglarla beraber bir sürü sorulara maktup kalıyordum. Ayak tabanların patlayınca ve onların istediği yünde cevap vereceğimi kabul edince beni alıp Diyarbakır Vilayet binasındaki emiyetin bir odasına aldılar. Ve burada ilk emiyet sorgusu tesbit edildi. Bu ilk emiyet sorgusunda bana özellikle Muzaffer Çupoglu ile ilgili sorular yöneltiliyor ve cevaplandırmasına istiyorlardı. Bende cevapları içinde olan bu sorulara cevap veriyor ve hatta bir çok ilaveler de yapıyordum. Muzaffer Çupoglu'nu yıllarca önce Kadırga Şerenci yurdunda hemşerin olan Hüseyin Cevizciği vasıtasıyla tanıdığımı bildirdim. Tamamen hayal sonucu olan bu tanınmaya ek olarak Diyarbakır ve Mardin'de Hüseyin Cevizciğinin gelebileceğinden Muzaffer tarafından benim gönderildiğimi söyledim. Ve Mardin ve Diyarbakırda kimleri örgütliyeceğimi sorusuna karşı da sorgusunu bağında beri sık sık tekrarladığım ve dikhati çekecek gibi hemşerin veya meşketin sözleri ile çok komik görünmesine rağmen kız kardeşimi de örgütliyeceğimi, yanlış sabta geçti Diyarbakırda 10 yıldır görmediğim eski lise arkadaşlarımdan birkaç arkadaşımın ismini ve Mardindeki kız kardeşimi ve onun arkadaşını örgütliyeceğimi söyledim. Dikhatini çekeceği gibi sorgusunu bağında beri örgütlediğim kişilerin bana yöneltilen sorularda isim istemesinden dolayı bu kişileri söylemek sırasında kaldım. Yoksa 3 yıldır görmediğim lise arkadaşlarımdan hangi düşünceye olduğumu bildirmeden nasıl örgütliyebiliriz. Bu ilk emiyet ifadesinden sonra kafese aniden inen bir maske ile birlikte sentü meçhule doğru götürüldüm. Ancak hapishanede sonradan Şerendijine göre Diyarbakır 2 aci taburunda ki Mit karargahına götürüldüm. Daha sonra İstanbula getirildiğimde (uçakta askeri pilotun uçakta buluşmalarını isimlerini olduğunda isminin Nihat Karabey olduğunu Şerendijine) Mit ajansının da bulunduğu iğkencilerin iğkencelerine tabi tutuldum. Burdaki sorgulamada ise bana ilk emiyet ifademde geçen isimler hatırlatılarak oğlum bunlar hep hemşerin sen başkalarını söyle böyle ifade olmas diye yükleniyorlardı. ayrıca ilk emiyet ifademde geçen Hüseyin Cevizciğinin yakalanmış olduğunu ve kendisinin bu dava ile ilgili olmadığını Kışıldanmadaki evimde basıldığını orada da birşey bulamadığımı bana söylüyorlardı. Bir de Aslan Kılıç'ın evinde bulunmuş olan bir maktup hatırlatılıyor ve sürekli bu yünde soru isteniyordu. Benim bu maktuptan haberim olmadığımı için birşey söyleyemiyordum. Bu yüzden Pazar'dan Cuma gününe kadar süren 5 günlük ve buraya çıkan her sanığın sık sık tekrarılandığı gibi Amerikan emperyalizminin SIA. pasifikasyonuna giren iğkenceye tabi tutuldum. Bunlardan en ilkeri olan falakadan bağliyanarak en modern elektiriksel ve psikolojik iğkenceye tabi tutuldum. Artık her söylediğim şeyi ismliyorlardı. Yılmaz Karakoç'un kaldığı Şehremindeki evin adresini bilmediğim için beni Cuma günü uçakla Mit ajansı Nihat Karabey İstanbula getirdi. Yılmaz Karakoç'un kaldığı Şehremindeki evi gösterdim. Ondan sonra 5 gün Harbiye ve Gayrettepedeki şubede alıkonuldu. Burada da Şafakla ilgili olarak benden bir ifade aldılar. Artık o kadar gıc bir duruma sokulmuştu ki bahine sürülen her şeyi insalıyorum. İddianamede geçen banka soygunu iddiasına gelince ; Mitte sadece Cem Semel'in sorumlu olarak evinise geldiğine güförlü olan Fahri Yasoğlu ile tanıtırsanız kaynaklanarak böyle bir soygun kalkığıtımın arkadaşlarımız Cem Semel'e kabul ettirmişler sadece bir tek Mit ifadesine dayanarak bir banka soygunu teşebbüsüne karıştırdığımız iddiası su götürmez bir Mit sen ryonudur Savcı da 22 kişiye idam vermek ve 35 kişiye 146/3 ten ceza vermek için bu gayrı ciddi bir iddiayı iddianameye geçirmiştir. Daha evvel söylemeyi unuttum ben Diyarbakır'a randevuya gelecek olan kişiye vermek istediğim kitap ve broşürleri şu nedenle kabul ettim. ben Antiamperyalist ve antifagist bir düşünceye sahip bir devrimci kişi olduğum için Aslan Kılıç'ın arkadaşları olan Cem Semel'in verdiği cevabı içinde kitap ve broşürleri götürdüm. Hapishaneye gittiğinde ayak tabanlarının patlaması üzerine yaptığım müracaat üzerine gelen askeri doktorun ne hikmetse ayaklarında birşey yoktur diye rapor vermesine rağmen hapishanede bir çok sivil tanığın da idalarını gördüğüm ve bu gün hala çekmek te olduğum hafıza değirlikliği ve unutkanlığı gördüğüm iğkencelerin birer delilidir. Bundan dolayı Savcılığa çıkarıldığında birinci emiyet ifadem ve üzerinde gizlidir ibaresi yanlış yazılar gösterilerek bir savcılık ifadesi üseti ortaya çıkarıldı. Sonradan yirmi

gizli aşkından kaldığı disiplin cezaları denen her an dayak ve hakaretin bulunduğu bir yere götürüldü. İki gün sonra 4 sanıkla birlikte cezaevlerindeki huzurlarına indirilme vaziyette tutuklama mahkemesine çıkarıldı. Orada ifadelerinin bazı detaylarına ret etmeğe kalktığı anda bu hususlar sonra 21 Temmuz 1974 tarihinde bütün ifadelerini kabul etti. Daha sonra mahkemede nispeten huzurlu olarak mahkemeye çıkması ve orada bulunan başka savcının sanık avukatlarından birinin tavsiyesi üzerine ve Başbakan İsmet İnönü'nün savcısına bütün ifadelerini red eden bir dilekçe yazıldı. Bu dilekçe üzerine savcı beni "İrfan Çelik ve Alpaalan Çeltik"i mahkemeye çağırarak şunu söyledi. Bu dilekçeleri geri alınız İrfan Çelik tarafının ortasındadır sen ve Alpaalan Çeltik ise kararınızın diyerek bizi ceza fermanı ile tehdit etmeye ve hıçlık çıkarmaya çalıştı. Biz bunu red ettik. Bunun dışıya birinci emiyet, İstanbul'daki 2 nci Emiyet ve Savcının bizzat başkanı sonuna ortaya çıkan Savcılık ifadesi ve o kararın tesiri ile tutuklama mahkemesinin bütün ifadelerini red eden hususları verdiği Başbakan İsmet İnönü'nün savcısına onların yerine geçmesini talep ederim dedi. İlaveten beni Diyarbakır'a Hüseyin Çevizci ile Mustafa Oruçoğlu'nun şikâyetini iddia ediyor. İddiasının başka bir yerinde ise Yılmaz Karakocanın beni Mustafa Oruçoğlu ile tanıtarak gönderdiği iddia ediyor acaba hangisi doğru ayrıca başka bir yerinde ise Aslan Kılıç'ın beni göndereceği söylenerek daha sonra yaklaşıldığında bu için akla kaldığı söyleniyor aslında ne o ve ne de diğer doğru yoldadır da belirttiğim gibi beni gönderen kimse yoktur ben meslektaşım olan "Hazine" gidirken Cem Somel'in verdiği paketi kameryaya gelecek bir kişiye verecektim. Benki soygunu iddiasının akla kalmasından gerekçesizce olarak Fehmi'nin ipten çıkarıldığını söylüyor acaba başka soyguya niyetli kişi acaba gelip veya kimseyi ta başka soyguncuydu? görüldüğü gibi bu iddia tamamen bir Mit senaryosudur dedi. Ve ayrıca basılmış olduğu sorgusuna mahtevi 6 sayfadan ibaret 9.7.1974 tarihli dilekçesini ibraz etti.

Sanığın 11.3.1973 tarihinde Emiyetçe tesbit edilen ifadesi okundu. Mahiyeti anlaşıldı.

Sanık Adnan Kılıç'dan soruldu. Sorguda da belirttiğim gibi Hazineyi Karakolunda emiyetçe tesbit edilen ifadedir yanlış yazıldı Hazineyi Karakolunda yapılan işkence den sonra vilayetteki emiyet odasında alınan ifadedir bu ifade de mahis savcıya edilen Mustafa Oruçoğlu'nun duruma salomunda tanıdım daha evvel kendisini tanımadım bu ifade işkence altında alındığından kabul etmiyorum ifadede de belirttiğim gibi beni Diyarbakır Cem Somel göndermiştir dedi.

Sanığın 30.3.1973 tarihinde An. Savcılığa tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu. Cevaben : Savcılık ifadesi 1 nci emiyet ifadesi ile 2 nci emiyet ifadesindeki kişileri lideren ve onların üyeti mahiyetinde ifadedir sorguda da belirttiğim nedenlerle bu ifadeyi de kabul etmiyorum dedi.

Sanığın 9.4.1973 tarihinde tutuklama mahkemesinde tesbit edilen ifadesine mahtevi zabit okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu. Sorguda belirttiğim nedenlerle bu ifadeyi de kabul etmiyorum dedi.

Çıkarılan hususla hissen sanıktan soruldu. Aslan Kılıç ve Cem Somel'in gizli olarak basılan Çanak yayımlarını dağıtılardan Devrimci kişiler olduklarını biliyorum ancak T.K.P.M.L. adlı gizli bir örgüt içinde faaliyet gösterdikleri hususunda bir bilgi yoktur Yılmaz Karakocanın beraber Çekirdek'teki eve gittim bazı arkadaşlar vardı fakat Mustafa Oruçoğlu yetki Kalkan Kuyukbaşı ile Kaye Besoçlar vasıtasıyla bir tanışmamız olmuştur Faki Özgül ile T.K.P.M.L. hakkında herhangi bir konuşmamız olmuştur Cem Somel beni Diyarbakır'a gönderirken T.K.P.M.L. örgütü hakkında bana herhangi bir açıklama yapmamıştır dedi.

Sanık sorgusuna karşı sorguları yapılan alakalı sanıkların bir diyecikleri olup olmadığı soruldu.

Sanık Aslan Kılıç'ın talebi üzerine sanık Adnan Kılıç'dan soruldu Fehmi Yanıoğlu ile birlikte olduğumuz eve Aslan Kılıç hiç gelmemiştir sorguda da belirttiğim gibi Patik'teki Çöken Kardeşanesinde Aslan Kılıç'la Hazine bölgesinin sosyoekonomik yapısı hakkında konuşuktan sonra Aslan Kılıç Hazine'de olan bir arkadaşına mektup göndermek istediğini gösterip göstereceğini soru göstereceğini söyledi ancak böyle bir mektup gösterme durumu olmuştur. Gizli hatırıma geldi Aslan Kılıçla konuştuğumuz Genel mahvesidir dedi.

Aslan Kılıç söz istiyerek sanık Adnan Kılıç'ın hafızakayla nedeniyle olumsuz istediği dilekçesini okumasını belirtildiğinden yanlış söyledikleri hususlar zabit geçmiştir dilekçe okunmadığından neler yazdığı hususu bizzat meçhul kalmıştır dedi.

Sanık Cem Somel'in talebi üzerine sanık Adnan Kösleden soruldu. Sanık cevaben: Aslan Kılıç'tan Şafak Örgütü yayınlarını almıştım ve bu nedenle onun o tarihte Şafak Örgütü ile ilgisi olacağına söylemişim belirtildiği gibi zabta aynı hususta Cem Somel'le de ilişkim olduğu geçmiştir fakat o sıralarda Cem Somel ile hiç bir alakam olmamıştır ben aslında Mardine gidecektim gitmeden evvel Cem Somel'le konuştuğumuzda yol üzerinde olan Diyarbakırda inip inemeyeceğimi vereceği kitap ve broşürleri belirli randevuya gelecek olan şahsa verip veremeyeceğimi sordu bende vereceğimi söyledim bilahare kitap ve broşürler Cem Somel tarafından bana verildi.

Sanık Cem Somel, Adnan Köse yazılı sorgusunu okumak istemişse de okutturulmamıştır bu itibarla yazılı sorguda geçen hususlar bizce meçhuldür dedi.

Sanık Adnan Köse aynı hususa sorgusu başlarken bende değinmişim dedi.

Sanık tarafından ibraz edilen yazılı sorgunun dosyaya ithal edildiği sanık müdafileri tarafından her zaman tetkik edilebileceği bildirildi.

Sanık Gürsel Bezek tarafından ibraz edilmiş olan 9. Temmuz. 1974 tarihli dilekçe okundu. Mahiyeti anlaşıldı.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ : 1- İhazaren celplerine karar verilen Hikmet Anık, Fikret Soner, Turhan Çetiner ve Kaya Bozoklar hakkında herhangi bir cevabi yazıya rastlanmadığından bu hususta ne gibi bir işlem yapıldığının As. Savcılıktan sorulmasına,

2- Halen huzurda bulunan ancak bu gün için diğer bir davanın bulunması nedeniyle sorgularının tesbitine imkan görülmiyen Hasan İltar ve Mukaddes Erdoğan'ın müteakip duruşma günü hazır bulunmaları aksi takdirde ihazaren celp edilecekleri hususunun kendilerine tebliğine,

3- Sanıklardan Gürsel Bezek'in tahliye talebi hakkında tetkik hitamında gerekli kararın açıklanmasına,

4- Talep üzerine yapılan tetkik neticesi sanıklardan Hayrettin İPEK, Kemal BAHAR, Muhsin CANIK, Mezihe BAHAR ve İrfan ÇELİK'in tutuklama sebeplerinin halen devam etmekte olduğu görüldüğünden tahliyelerine dair taleplerinin reddi ile tutukluluk hallerinin devamına,

5- Tetkik neticesi sanıklardan Güner ALAKOÇ hakkındaki tutuklama sebeplerinin ortadan kalktığı kanıtına varıldığından TAHLİYESİNE ve başka bir suçtan dolayı tutuklu veya hükümlü bulunmadığı takdirde serbest bırakılması için Sıkıyönetim As. Savcılığına müzekkere yazılmasına ve sorgulara devam edilmek üzere duruşmanın 10.7.1974 Günü saat 09.30'a tehirine oy birliği ile karar verilip açıklandı. 9.7.1974

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

Z. KATİBİ

Duruşmanın tehir edildiği muayyen gün ve saatte mahkeme kurulu eskisi gibi, Savcı Hakim Kd.Yzb.Yaşar Değerli ve zabıt Katibi Selahattin Güzeycan hazır oldukları halde duruşma salonunda toplandı.

Yoklama yapıldı, sanıklardan Muzaffer Oruçoğlu, Hikmet Şenses, Aslan Kılıç, Cem Somel, Sami Sarı, Davut Kurun, Zeki Şerit, Seyi Han Dekay, Hayrettin İpek, İrfan Çelik, Muhsin Çanık, Ali Taşyapan, Gürsel Bezek, Nezih Bahar, Hasan İlter ve Engin Giray'ın gelmiş oldukları, sanık müdafilerinden gelinin olmadığı anlaşıldı.

Salondaki yerlerine alınmış olan sanıkların yüzlerine karşı açık duruşmaya devam edildi.

Sanık Hasan İlter'e müstet suç izah edilerek sergusunun tesbitine geçildi.

45 Sanık HASAN İLTER sergusunda: Benim bu davada sanık olarak bulunmam özellikle 12 Mart 1971 tarihinden sonra yurdumuzda devrimciler yurtseverler ve halk üzerinde yoğunlaşan baskı ve terörün Tunceli'deki bir uygulaması sonucudur. Ben 1970 yılının ortalarında Tunceli lisesinde öğretmen olarak görev aldım. Tuncelide TÖS kurucuları arasında olduğum için güvenlik kuvvetlerinin baskılarıyla karşılaşmaya başladım. Tuncelide görev aldıktan sonra bazı öğretmenlerin ve resmi kişilerin ırk ve mezhep ayrımı politikasının yürütücüleri olduğumu gördüm. Bu kişilere karşı çıktığım için aynı kişiler tarafından bir kaç kez ihtar edildim. Hakkında üç kere adli ve idari soruşturma yapıldı. 1971 yılının Aralık ayının sonlarında İbrahim Kaypakkaya yanıma geldi. Kendisini Hamza takma adıyla tanıtarak sıkıyönetimce arandığını, saklanmasına yardım etmemi istedi. Bende kendisini maddi yardıma bulduğum öğretmenlerden biri olan Baki İpeği'nin evine yerleştirdim. Daha sonra kendisiyle bir kaç kez görüştim. Bu görüşmelerimde genel olarak dünyadaki ve yurdumuzdaki sosyo ekonomik ve politik meseleler üzerinde tartışmalarımız oldu. Bana ne bir yayın verdi nede bir örgütsel ilişkiden bahsetti. Tunceli ile ilgili konuşmalarımızda genel olarak halkın yaşamış şartları ve oradaki partilerin ve seçim sonuçlarının durumları üzerine idi. 1972 yılının Ocak ayının son haftasından itibaren İbrahim Kaypakkaya'yı bir daha görmedim. Aynı yılın Mart ayında hiçbir ilgin olmadığı bir olay nedeniyle Diyarbakır Sıkıyönetiminde bir ay göz altında bulunduruldum. Yine aynı yılın Mayıs ayı içerisinde Tunceli Merkez Komutanının evine atılan patlayıcı madde olayından sonra tekrar tutuklandım ve işkence gördüm. O zaman bana işkence edehler olayın planlayıcıları arasında olduğumu ve kimlerin yaptığını bildiğimi iddia ederek zorla suçu benim üzerinde bırakmaya veya suça ortak etmeye çalıştılar. Bu işkenceler sırasında bana neden dinamit lokumu attığımı, bu yarım dinamit lokumunu kimin temin ettiğini, benim patlayıcı madde yapıp yapmadığımı soruyorlardı. Tunceli cezaevinde ve Diyarbakır sıkıyönetiminde bir buçuk ay kaldıktan sonra tahliye oldum. Daha sonra tayinim Tunceli'nden Sincop'a çıktığından Tunceli'nden ayrıldım. İddianamede belirtildiği gibi gözaltına alınmam tarihi 1. Şubat. 1973 değil 23. Ocak. 1973 tarihindedir. Aradaki bu süre MİT işkencehanelerinde geçmiştir. MİT işkencehanelerinden sonra yine MİT'in kantöründeki 2. Tb. Hücrelerinde 19 gün kaldım. Yapılan işkenceleri burada anlatmaya gerek duymuyorum işkence konusunda bu davada ve diğer davalarda yeterince açıklama yapılmış kanaatındayım. Dosyada bulunan ifadelerim Mitte yapılan işkenceler

sonunda alınmıştır. Savcılığa çıktığımda suçlamaların hiç birini kabul etmediğimden tekrar Mite götürüldüm. Böylece Mite verdiğim ifadeleri Savcılıkta aynen kabul etmek zorunda kaldım. Benim Savcılıkta alınan ve suçlamaların hiç birini kabul etmediğim ifade tutanağı daha sonra Savcı tarafından yanımda dosyadan çıkarılarak yırtıldı. Tutuklama mahkemesinde ve Savcılıkta verdiğim ifadeler baskı altında alındığı ve doğru olmadıkları için kabul etmiyorum. Burada verdiğim ifadem doğrudur. Gerek Savcılıkta gerekse tutuklama mahkemesinde ifadelerin anlatılış tarzlarında bana ait değildir. Tutuklama mahkemesinde Savcılık ifadelerim özetlenerek tutanağa geçirilirken 3 konuda itirazda bulundum. Bunlardan iki tanesi tutuklama yargıcı tarafından zaman alıyor ve önemi yoktur gerekçeyle tutanağa bile geçirilmedi. Aslında ifade verirken ifademiz dışında bırakılmıştık. İtiraz ettiğim ve tutanağa geçmeyen konulardan bir tanesi İbrahim Kaypakkaya ile konuşmalarım sırasında öğrenci adları geçmemiş olması idi. Diğer ise Muzaffer Oruçoğlu ile görüşmem meselesi idi. İbrahim Kaypakkaya ile onun sorusu üzerine öğrencilerin genel olarak devrimcilere sempati duyduklarını söylemiştim. Ancak iddianamede yazıldığı gibi bazı öğrencilerin isimlerini İbrahim Kaypakkaya'ya vererek tavsiyede bulunmadım. Muzaffer Oruçoğlu ile mahkeme salonunda tanıştım. Kendi sınıfım daha önce hiç görmemiştim. Mite sorgusu yapılırken bana renkli gözlükle çekilmiş bir fotoğrafını gösterdiler ve takma adında Ali olduğunu söylediler. İfadelerimde de bu yönde vermemi istediler. Savcılıkta Muzaffer Oruçoğlu ile görüştüğüme dair ifadem bu şekilde ortaya çıktı. İddianamede İbrahim Kaypakkaya'ya bazı öğrencilerin isimlerini verdiğim iddia edilerek bir kaç isim sayılmaktadır. Bunlar arasında lise öğrencisi oldukları iddia edilen İbrahim Halil Akyol ve Musa Söğüt'te vardır. Bu kişiler lise öğrencisi olmadığı gibi bende bunları yine hapishanede tanıdım. Savcının iddiasında ne kadar subjektif ve ön yargılı olduğunu bir görüştür. Kine iddianamede İbrahim Kaypakkaya ile ilişkilerimin 141 nci maddeye göre yönetme düzeyinde olduğu ileri sürülüyor. Buradaki sergulardan da anlaşılacağı gibi İbrahim Kaypakkaya örgütsel çalışmaların en üst düzeyinde bulunan bir kişi. Benim böyle bir kişiye yol gösterici ve yönetmen olarak gösterilme şeklindeki yorum tam bir subjektif değerlendirmedir. 141 nci maddeyi Savcının sırf ceza vermek için yanlış ve hatalı yorumlayışını burada açıkça görülmektedir. Benim TKPML ve TIKKO gibi örgütlerle hiç bir ilişkimin olmamıştır. Aslında bu örgütlerin adını ben Mite yapılan sorgu sırasında öğrendim. İddianamede açık şekilde bu örgütlerle bir ilişkim iddia edilmemekle birlikte bunu belirtmeyi gerekli görüyorum sorgu m bundan ibarettir dedi.

Sanığın 11/2/973 tarihinde Askeri Savcılığa teahhüt edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu; sorgumda belirttiğim sebeplerle bu ifadenin bazı kısımları doğru olmakla beraber tamamını kabul etmiyorum. Ben ifade alınırken Ziya Aydın'ın bana beyanname dağıttığına dair ifade verdiğini söylemiştim. Halbuki zapta Ziya Aydın'ın beyannameyi basarak arkadaşları ile beraber dağıttığını söylediği şekilde geçmiş dedi.

Sanığın 12/5/973 tarihinde tutuklama mahkemesince tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu; sorgumda belirttiğim nedenlerle bu ifadeyi kabul etmiyorum dedi.

Sanıktan soruldu; İbrahim Kaypakkaya bana herhangi bir örgütsel çalışmadan bahsetmemiştir ve bende herhangi bir örgüt içinde çalıştığına dair bir intibada uyandırmamıştır. Bana ne sebeple arandığı hususunda bir şey söylememiştir. Sorgumda da bahsettiğim gibi ilk defa Savcılığa getirildiğimde suçla alakam olmadığı yolunda bir ifade zaptı alınmıştır. Bilahere mi te götürüldüm. İşkenceye tabi tutuldum; tekrar Savcılığa getirildiğimde bahsedilen ifadeyi vermek mecburiyetinde kaldım. Tutuklama mahkemesine çıkarıldığında da getirenler mit mensupları olduğundan evvelce verdiğim ifadeyi kabul etmediğim takdirde tekrar götürülürüm korkusu ile ifadeyi tekrarladım. Sorgumda bahsettiğim mahkeme ve Savcılıktaki baskı budur. Benim mitte ve emniyette alınmış yazılı bir ifadem yoktur dedi. Sorğu verilirken Savcının yanında kağıtlar üzerine yazılmış kendi el yazısı olduğuna emin olduğum bazı yazılar vardı. Onlara bakarak bana sual etmiş edip zapta geçiriyordu. İbrahim Kaypakkaya bana sadece Sıkıyönetim Komutanlıklarınca arandığını söylemişti. Fakat sebebini yukarıda da belirttiğim gibi söylememiştir. Aranan bir kişiyi saklamanın suç olduğunu biliyorum ve o zamanlar kim gelseydi onda saklardım. İbrahim Kaypakkaya yanımdan sağlam olarak götürülmüştü. Bilahere öldüğünü duydum. İbrahim Kaypakkaya ile yüzleştirilme sırasında Savcıyla sert bir şekilde tartışma yaptılar. Bu arada Savcının İbrahim Kaypakkaya'ya en kısa zamanda senin cezanı biz vereceğiz demesinden ve yine adı bir suçdan tutuklu şahısla götürülmelerinden sonra dönen tutukludan İbrahim Kaypakkaya'nın gözleri bağlanarak başka yere götürülmesinden ve yine böyle yerde bulunan bir kimsenin intihar etmesinin mümkün olamayacağından onun öldürülmüş olduğu kanaatine vardığım için bu mevzuda okunmak istenen bir dilekçenin okunmasına müsaade edilmemesi nedeniyle hüviyetimi bildirmedim dedi.

Sanık sorgusuna karşı sorgusu yapılan alakalı sanıklara bir diyecekleri olup olmadığı soruldu.

Sanık Muzaffer Oruçoğlu, sanık Hasan İlt'er'e ayrıca sorulacak bir sualinin bulunmadığını ancak bir açıklama yapmak istediğini ve açıklamadan sonra kendisine bazı sualler yönelteceğini bildirdiğinde açıklama yapmasının şu andaki sorgulamayla alakası bulunmadığı direkt ve sorgu ile ilgili suali mevcutsa bildirmesi söylendiğinde mahkemeniz daima hakikatları gizleme çabası içersindedir ve bu tutum duruşmaların sağlıklı bir şekilde yürütülmesini baltalamaktadır. Bu tutumun bu şekilde devam etmesi duruşmaları sekteye uğratacaktır. Biz yargılamanın açıklamalar yaparak iyi niyetle ve gerçeklerin açığa çıkmasını istiyoruz. Siz ise daha doğrusu mahkemeniz üçten beri sürekli olarak bizim ses çıkarmamamız neticesinde bir çok usulsüzlük ve kanunsüzlükler yapmakta ve devam ettirmektedir. Bunu ileride ayrı bir dilekçe ile de açıklayacağız dedi.

Sanığa tekrar Hasan İlt'er'in sorgusu ile ilgili olarak söyleyeceği daha doğrusu seracağı bir husus olup olmadığını bildirmesi şu anda başkaca bir açıklamaya lüzum bulunmadığı ve esasen sanık Hasan İlt'er'in duruşma sırasında yaptığı sorgusunda Muzaffer Oruçoğlu'nu tanımadığını beyan ettiği tekrar hatırlatıldı.

Sanık tekrar ısrarla açıklama yapmak istediğini ve bu hususta mahkeme kararı vermesini istedi.

Duruşmanın tehir edildiği manyen gün ve saatte mahkeme kurulu eskisi gibi Savcı Makâm Md. Zab. Keger Değeri ve Z. Katibi Dr. Ast. Sb. Fetih Edis hazır oldukları halde duruşma salonunda toplandı.

Yoklama yapıldı. Sanıklardan Mustafa Oruçoğlu, Mehmet Çenes, Aslan Kılıç, Cem Se-nel, Sami Sarı, Devut Kurun, Seyit Han Bekay, Hayrettin İpek, İrfan Çelik, Mahsun Çenik, Ali Taşyapan, Gürsel Beşek, Nesibe Behar, İlgün Büyükdaglı, Hasan Gülmez, Engin Özyay, ve Bekir Krol Firing'le müdafilerinden Av. Nebil Varay, ve Av. İsmail Hakkı Altan'ın gelmiş olduk-ları anlaşıldı.

Salondaki yerlerine oturmuş olan sanıklar ve müdafilerinin yüzlerine karşı açık duruşmaya devam edildi.

Söz istiyen As. Savcı : Anayasa mahkemesinin 2.7.1974 gün 1974/19 Esas, 974/31 sayılı kararı ile 1803 sayılı Af yasasının istisnaları ilgilin 5 nci maddesinin A bendi iptal edildiği ve bu karar 12.7.1974 gün ve 14943 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmak su-retiyle yürürlük kazanmak bulunmaktadır. Bu hal karşısında 1803 sayılı Af kanunun 1 nci maddesinin A bendi tım olarak geçerlilik konusunda cihetle davaanın ilgili olarak du-ruşma tekrar ele alıp güden geçirdiğinde ; Hakkında T.C.K. num 141/5 maddesinden sevki edildiği olmaları ve yine yaptığımız derinliğine inceleme sonunda bu sevki maddelerinin değışmiyeceği konusunu teğadıgımız bir kısım sanıkların bu maddeden hükmü giymeleri ha-linde alacakları tım ceza sonuçlarına kapsayacak şekilde Af kanunundan yararlanmalarına söz konusu olduğundan ; Kenan Keser, Mehmet Çetin, Hüseyin İğani, Sülfü Yıldız, Ali Yıldız, Yusuf Ernez, Mehmet Karıdan, Hakkı Uçgöl, Hüseyin Coşunğı, Mustafa Çoban, Abbas Ünal, ve Meh-met Kocabağ hakkındaki davaların 353 sayılı kanunun 162 nci maddesi uyarınca Düğünülme-sine karar verilmesi talep olunur. Hakkında 141/5 maddesinden sevki yapılmış olmaları beraber fiili işledikleri sanırdaki Ergit girişimleri cihete yönelik bir mahiyet kasa-nında dikkate alınarak sanıklardan Mehmet Altıntaş, Celal Kemali, Mahmed Erdoğdu ve İs-mail Özbay'ın Düğün kararından istisna edilmeleri nitelen olunur. Ars Elderin dedi.

Sanık Müdafilerinden Av. Nebil Varay söz istiyerek davaanın içinde bulunduğu bu giridi safhasında tutuklu müvekkililerinin tahliyelerine karar verilmesini istersen davaanın ortak ortaya çıkan genel görüşünün hukuksal bir analizini yapmak gerekmekte-dir. As. Savcı iddiasında T.C.K. num 146 nci maddesinin ihlal edildiğini iddia etmekte-dir. Çerok 1803 sayılı Cudhuriyetin 50 nci yalı nedeniyle bazı suç ve cezaların affı hak-landığı kanun hükümleri ve gerekse Anayasa mahkemesinin 2.7.1974 gün Esas 1974/19, Karar 1974/31 sayılı iptal kararı saygıcesinde iddia olunan suçun yani T.C.K. 146 nci maddesi nin kanunî unsurlarının davada var olup olmadığı hakkındaki savunma teğinin bir hükmü ni açıklanması için verilsin. Ancak bir noktaya özellikle belirtmek isterim. Maruzatın savunma olmayıp tahliye istemi niteliğinde olduğundan bu açıklamaların tahliye iste-miyle sanırdı tutulmaktadır. Çeğitli sanıyönetin As. Mahkemelerinde T.C.K. num 146 nci maddesinin uygulanmasını yapıldığı ve kanun bağlanan diğer davalarda bu devayı ayızın Ücal-liklerden biri üzerinde durmak istiyorum. İddianamenin 15 nci sahifesinde belirtildiği gibi suç tarihi Ocak 1972 ile Mayıs 1973 tarihleri arasında. Bu süre ise sanıyönetin rejiminin Türkiye'de uygulanması dönemin içindedir. T.C.K. 146 nci maddesinin unsurları açısından maddenin uygulanması açısından devaya son derecede önemli hukuksal sonuçlar getiren bu özellikle üzerinde tekrar durmalıyız. Şiddetlik bu noktaya işaret etmekle yeti-niyoruz. Bilindiği gibi T.C.K. num 146 nci maddenin 1 nci fıkrasının 1 nci cümlesi Tür-kiye Cudhuriyeti Teğkilatı Reasiye Kanununun tamamını veya bir kısmını teğgir ve teğbil veya ilgaıy cebrun teğbelliği cümlesi 3 nci fıkrası ise 1 nci fıkrada yazılı suğa 2ci fıkrada gösterilenler gayrı surette iğtinik eden ferri gerikleri cezalandırmıştır. Bu suçun kanunî ve belli unsurları vardır. Suğa ait maddi unsur T.C.K. 61 ve 62 nci maddelerinde belirtilen teğbelliği cebrî olmasıdır. Çerok As. Yargıtay Daire ve Daireler kurulu kararlarında tartışılmaz kabul güren ve gerekse iddianamede dayanak yapılan T.C.K. 61 ve 62 nci maddesinin unsurları şunlardır: A) Kestin bulunması, B) Öürün elverişli vacite ların icrasına bağlanması C) Esbaki Marıeden delaya e öürün usulüne maktasi fiillerin ikmal edilmiş olması (T.C.K. 62 nci maddeye göre öürün icrasına tealluk eden bütün fiillerin bitmiş olması) Yokarıda arz edildiği üzere maruzatın tahliye istemiyle sanırdı tutulmaktadır. Bu yüzden giridi bu üç unsurdan sadece birisi üzerinde öürün elveriş-li vacitelerin icrasına bağlanması unsuru üzerinde durmak diğer unsurlar hakkında ise giridilik beyanında bulunmayacağız. İddianamede de T.C.K. 146 nci maddenin tabaklıku için mevduiyetinin mutlaka gerektiği şartlardan birisinin de elverişli vacitelerin kulla-nılması kabul edilmiştir. Çerokten de T.C.K. 61 nci maddenin deyişiyile e öürün husulü için yani 146 nci maddede yazılı Türkiye Cudhuriyeti Teğkilatı Reasiye Kanununun tamamını

veya bir kısmının cehren tayir ve tebdil veya ilgaya için sanıkların elverişli vasıtaları sahip olmasa ve tekdilatı esasıyla kanunun tayir ve tebdil veya ilgaya için elverişli vasıtaları birlikte bu fiil için cehren icraya bağlanmasa şarttır. Aksi takdirde sanıklar elverişli vasıtaları sahip değilse ve elverişli vasıtaları icraya bağlanmasınca 61 nci maddenin tabiriyle o cürümi yarı 146 nci maddedeki cürümi husule gelmesi imkansızdır. Böyle sanıyoruz ki bu şekilde elverişli vasıtalar kavramı üzerinde iddia hukuku ile savunma arasında geniş ayrılmaya yoktur. Bu durumda şu eselin sorulması ve cevaplandırılması gerekmektedir. Acaba Sanıkların sahip oldukları ve kullandıkları herhangi cins ve sayıda silah eleştirisini saklı tutmuşsunuz mantığı ve değişiklikle Türkiye Cumhuriyeti Anayasa düzenini silahlı halk savaşı yoluyla yıkacak güçte (Elverişli) vasıtalar olarak iddianamede kabul edilmiş ve delil olarak mahkememize sunulmuşlardır. Hususunda yazılan sanıkların sahip olup oldukları, kullandıkları, verilerine bilip bilmedikleri, hangi maksatla ellerinde bulundurdukları gibi hususlara şüpheli tartışılmasınca bu silahlar için iddianamenin 332 nci sahifesinde silahlı mücadele amacıyla geryeletirmeye elverişli araç teşkil eden çeşitli silahlar ile bomba yapmaya yarar malsesede denilmiştir.

Burada şu husus akla gelebilir. Sanıkların elinde o derece güçlü ve sayıca o derece çok çeşitli silahlar ile bomba yapmaya yarar malsesede vardır ki, pek ala bu malsesede güçlü ve sayıca boycesine çok çeşitli silahlar Türkiye Cumhuriyeti Anayasa düzenini silahlı halk savaşı yoluyla yıkmaya muktedir elverişli vasıtalar olarak düşünilebilir. Oysa iddianamede bu silahların nelerden ibaret olduğu ve sayıları tayin edilmiş ve delil olarak mahkememize tevdi edilmiştir. İddianamenin 332 nci sahifesinde belirtildiği üzere, silahlı mücadele amacıyla geryeletirmeye elverişli araç olarak nitelendirilen silahlar emnet kayıtları açık ve seçik olarak dosyada mevcut bulunan silahlar ile bomba yapmaya yarar malseselerdir. Ateş gücü ve sayıca belli bu silahların ise iddia edildiği gibi Türkiye Cumhuriyeti Anayasa düzenini silahlı mücadele yoluyla yıkmaya elverişli vasıtalar olmayacağı gün gibi ortadadır.

Değerli Yargıç Albay Sınroğlu T.C.K.O. Davası diye anılan davada 4 nci Daire kararına verdiği mahalefet gerhinde aynı şekilde demektedir. T.C.K. madde 146 nci maddesi T.C. Tekdilatı Esaslı Kanun (Anayasadan) tamamını veya bir kısmını tayir ve tebdil veya ilgaya cehren teşebbüs etme halini cezalandırmak suretiyle suç kabul etmiştir. Anayasaya ihlale teşebbüsten bahsedebilmek için T.C.K. madde 146 nci maddesini ihlal husu ile hareket ettikleri kabul edilen sanıkların kastettikleri suçu elverişli vasıtalarla icraya bağlanmış olmaları da şarttır. Bu işleme elverişli vasıtalarla temin edilmiş vasıtaların kullanılmasına bağlanmasa ayrı ayrı sahhelardır. Marksist-Leninist bir düzen kurduktan için ihtilaleci anlama devrim stratejisini bütün aşamalarında geryeletirmeye çalışılan sanıkların, evvelce silah, cephane ve paraya ihtiyaç olduğunu düşünerek giriştikleri banka soygunları, tehditle para alınması, fidye için adam kaldırılması gibi eylemleri elverişli vasıtalarla temin maksadına matuftur. Elverişli vasıtaların temini hususunda girişilen eylemlerin, bu vasıtaları kullanmaya bağlanmasa olarak değerlendirilmemesine hadiselerin ceryan temin itibariyle insan görülmektedir. Sanıkların kararda belirtilen eylemleriyle, Anayasadan vass ettiği hukuki rejim yanında em aykırı fiili bir rejim yaratılmaya çalışılması Anayasadan fiilen tatbik edilmes hali gelmesi gibi bir durumun bahis mevzuu olmasa ve yüksek Adalet Divanının bir kararında ; - ...Türk Anayasasına tebdil, tayir, ve ilga etmek, hadisesindeki hal bakımından, ister yukarıdan, ister aşağıdan gelsin, bazı fiil ve tacarrüflarla mevzuat anayasadan fiilen tatbik edilmes hali getirilmesi, em, em prensiplerinin kısmen veya tamamen fiili surette ortadan kaldırılması, kısaca hukuki rejim yanında em em güçleri ve karakteri bakımından mat bir fiili rejim yaratılmaktadır. Demek oluyor ki sistenli ve kasıtlı olarak Anayasadaki prensiplerin fiilen ortadan kaldırılması, yani fiilen Anayasa dışı bir rejim yaratılması bahis konusu ise bu takdirde 146 nci maddedeki suç işlenmiş demektir. - çek lindeki ifadesi de bu doğrultuda tayit etmektedir. Bu mahalefet gerhine devamında kaldığı diyerek şu hususu ilave etmek gerekmektedir : Bu tür diğer davalarda gerek Sakıyönetim An. Mahkemelerinde ve gerekse Askeri Yargıtayda Savunma görüşünün aksine verilen çoğunluk kararlarında elverişli vasıtaların kaynağı olarak kabul edilen silah, cephane ve paraya ihtiyaç olduğundan Şüpheli girişilen banka soygunları, tehditle para alınması, fidye için adam kaldırılması gibi eylemler bu davada yoktur. Hal böyle olmasa An. Yargıtayın çoğunluk görüşü açısından da davamızda T.C.K. 146 nci maddenin unsurlarının tahakkuk etmediği görülmektedir.

Yukarıda bu davranış bazı özelliklerinin olduğunu söyledik. Bu özelliklerden birinin de suç tarihinden doğduğu belirttik. Suç tarihinin sakıncanın döneminde olduğunu T.C.K.146 nci maddenin uygulanması açısından verdiği sonuç nedir. Anayasamızın 124 nci maddesi gereğince sakıncanın halinde hangi hükümlerin uygulanacağı ve işlemlerin nasıl yürütüleceği biriyetlerin nasıl hayriliyacağı veya delirileceği hakkında terilir. Bu konuyu kanun ise 1728 sayılı kanunla değişik 1402 sayılı sakıncanın kanunudur. Sakıncanın rejiminin bilinen fiili ve hukuki ayrıntılarına gireceğiz. Anayasamızın bazı sakıncanın rejiminin genel özelliklerini belirlemiştir. Anayasaya göre : Bu yönetimin olağan hali biriyetin usulüdür. T.C.K.146 nci maddesinin uygulanması bu görüşle elverişli vasıtaların, olağan hali biriyetin usulü olan sakıncanın döneminde de verilebilir. İddia etmek, sakıncanın rejiminin kendi kendini ile geliştirmesi kabul etmek olur. Bu nedenle de davada T.C.K.146 nci maddesinin uygulanması olacağı yoktur.

Yukarıda sunulan açıklamaların kabulü ile Af ile ilgili yasal ve yargısal hükümler manevresinde tutuldu. İstisnaların tabiiyetlerine karşı verilmesini arz ve talep ederim dedi.

Savunma müdafiileri inden Av. İsmail Bekir Altın söz söyleyerek İddia makamının bazı bazı üzerine sorumlu olduğunu bazı durumlarda söz etmek gereği doğmuştur. Anayasa Mahkemesinin iptal kararı ile Af kanununun 4 nci maddesinde A) ve B) bentlerinde gösterilen durumlarda vasiyetleri uygulanık gösteren dava sanıklarının davalarının düğümlenmesi gerekmektedir. Bu aşamada Yalçın Büyükböğaz'ın durumu 4 nci maddenin A) bendinde gösterildiği gibi, bazı istisnaların İsmail Erdoğan 4 nci maddenin B) bendinde gösterilen durumlardır. Bu hususu kısaca belirttikten sonra şu parantez olarak belirtmek isterim. 1995 yılının Haziran ayının sonunda Genel Sarı ve konu İddia edilen suç tarihinde 17 yargıda bulunan Hayrettin İpek için verilecek her türlü ceza hükümlerinin lilyelerini gerektirmektedir. Bu dava bir bütün olarak hakikatında teahit ettiği durum söz konusu olmak durumunda sakıncanın ve vasiyetin 146 nci madde içerisinde değerlendirilmeye gerektirmeyen bir durum göstermektedir. Ceza hukukunda suç teşkil eden fiille sorumlu olarak hazırlık hareketleri ve icra hareketleri safhalarından geçerek durmaktadır. Davanın bir bütün olarak ve hukuk piramitleri göz önünde tutularak değerlendirildiğinde ortaya çıkan ve konuyu İddia eden eylemlerin icrayı hareketler olmayıp hazırlık hareketleri olduğu aşikâr görülmektedir. İddia icrayı hareket olarak bir an için değerlendirilince bu durumda 146 nci maddenin bazı özelliklerinden vasıta elverişlilik u durumu ortaya çıkardığı belli olmaktadır. Dedi. Durumun saptama gereğini arz etmediği gibi açıklamalarda bulundu. Anayasa istisnalarının tabiiyetlerini talep ettiğini bildirdi anlaşıldı.

Tabiiye talepleri hakkında ne diyeceği An. Savcısından soruldu.

An. Savcı : Sanıklar vekili Nebil Varay tarafından sanıklarınla ilgili olarak iler sürdüğü tabiiye taleplerine haklarında davranış safhasından söz ettiler. Davanın safhası sorguları icra safhası olup davranış ilk aşamasıdır. Sorularla öncelikle sanıklar İddiaya karşı ne diyecekleri soruldu ve İddia kapsamı ile kabul veya red mahiyetindekî sorgu kapsamına karşılaştırılmadan hareketle sözlü deliller ve yazılı deliller anı hatıra geçilir. Ancak bu safhadır ki savcının söylediği ile sanığın kabul veya reddi hususlarının aydınlığını veya siddiyetini ortaya koyar. Hatta bu safha geldikten sonra safha ile ilgili bir safha olarak başlayan işlemler olduğu görülmektedir.

Sanıklar vekili tabiiye talebine dayanarak olmak üzere 1803 sayılı Af Kanununun söz ettikten sonra Anayasa Mahkemesinin iptal kararına da konu ettiler. Ki bu iptal kararının istisnai olduğu sanıklar bakımından hiç bir geçerliliği ve genişliği yoktur. Bu iptal kararı ile ortaya çıkan durum 146/3 ten yargılanmakta olan sanıkların 141/1 den yargılanmakta olan sanıklardan suç ayırtılıp bakımından aleyhe bir karar bile verilmeyebilir. Diğer yandan sanık vekilinin örgütsel bütün içerisindeki olaylar ve faaliyetlere ilişkin olarak bakımından T.C.K.146 nci maddenin bu görüşle nefesli iştirak hallerini içermesi de davranışla katılma ve özel iştirak suretlerine ters düşmektedir. Bu görüşlerine de iştirak edenler us. Sanıklar vekili 146/1 maddesine örnek olarak olaylar ve deliller üstü geniş tabiiye de bulundu. Bu husustaki görüşlerini sanıkların müdafiiliğini yüklenen sayın Varayın müdafiilik görevinin öncelikle teknik yardımcılığının bir sonucu olarak kabul edilebilir. Ancak kendilerinin bazı hakları olmasa başka şey görüşlerinde haklı olsalar da bu gerçektir.

T.C.K.146 nci maddenin ve yan kuruluşları olan T.İ.K.K.O ve T.M.L.O.B. botansiyel bu görüşleri gerekten sakıncanın döneminde ortaya çıkması ve iştiraklik bakımından örgütlerdir.

terdikleri müceddelere yolunda adını söylediğin örgütlerin bu özelliklerinden aşırı derecede önemini fakat içinde bulunduğumuz ve bizim irademiz dışındaki partiler bu örgütlerin söylediği insan ve eylemlerini ortaya koymama istencesi hâle getirir burada belirli eylemlerin hukuki tartışması yapılmaktadır. Yani niyet bağdadır sonuç bağdadır. Şunu söyleyebiliriz ki niyet, amaç ve halkın müceddelere baharıya ulaştırmak için işlediği mis gıağı bakımından bu örgütlere daha ileri ve daha doğru yolda olmaları gereken yollarında belirttiğin ve hukuki tartışmaya esas teşkil eden sebeplerden dolayı ismatta onlardan geri kaldık. T.H.K.O. ve Partisi davası bu dava ile karşılaştırılmak üzere bu noktaya öneme dikkati çektiğimiz Savca dava karşılaştırılmaları ile ilgili mütalalarında bir mahkemenin ve Anayasa'nın kararına ele aldı. Bu konuyu olan mahkemenin değil Savcının mütalaa olduğuna göre şu anda birde karşılaştırılmaları bence davaların mahkeme kararlarından fazla olmak iddiasını da karşılaştırmaya bir dayanak olarak ele alabiliriz.

296 sanıklı davanın yollarında belirttiğin maddi insanlar teşkilat insanlara silah ve teçhizat bakımından ve eylemleri açısından durumu dikkate alınmış olup o davanın tahkikatına yürüten savca 296 kişiden 10 kişi hakkında T.C.K.nun 146/1 nci maddesinin tatbikini istemiştir. Gerçek bir sanıklar gerek mütalalarında bu davanın iddiasını sorgularına ve dava için derdestara davama bence de kolaylıkla incedik. Ve görülen şudur ki gerçekten bütün emniyetinde söylüyor ve bütün hususlar bütün hukuk bilgileriyle söylüyorlar ki Yazar Değerli o davanın savca olarak 296 kişinin istemesi 296 sanıklı hakkında 146/1 in uygulanmasını ister hatta aynı mantıkla ile burada da yetinerek bir çok sanık hakkında ilki üç kere idam isteyebilir. T.H.K.Partisi cephesi davası iddiasıyla Savca Yazar Değerli için henüz iddia mahkemesindeki derin hukuki uyarıyı belirtmek açısından sanık üç karşılaştırmaya örnek göstereceğiz. Bu davada Ümit Üyesi ve aynı zamanda Levantaki silahlı çatışmaya katılan Ümit Ahmet T.C.K.nun 141/5 ve 449 ncu maddelerinden, örgütün dinamik normi, tabanca ve otomatik silahlarla kadar varan bir çok silahlara tesin eden ve örgüt üyesi olan Salih Veyisoğlu 146/3 ten sevk edilmiştir. Bizim davada ismini çıkardığımız bu kişilerin durumlarına ve eylemlerinin çok çok altında durumu olan mesela Nesibe Behar, Kutsiye Bozdoğru, Kemal Behar, Ümit Bozok değil karşılaştırdığımız kişiler seviyesinde eylemlerinde bulunmak hakkında kovuşturmayla yor olunduğu kararı verilen (o davada) birçok kişinin durumlarıdır. Buna rağmen bu aradıkları o davadaki lider durumundaki kişilerin sevk maddesi ile sevk edilmiştir. Yine çok tipik bir örnek üzerinde davamızın bizim davada Mehmet Yıldız adlı bir kişi iddia olduğuna göre bir yandan dinamik tesin etmiş ve Mustafa Özgöçümün varmış iddiasında bulunmuş durumda hiçbir ismatt yok Savcaya göre bu kişi T.C.K.nun 146/1 nci maddesini ihlal etmiştir ve gerekçesi de şu olmalıdır iddia olunan dinamikleri Kanan karaja ingentinden alması ve bizim örgüte varmış Savcaya göre böylece "Arayışa gitti yünü tahribata girişti" her halde bu mantık ve iddia dünya adalet tarihine geçecektir. Yine iddiasında silahla eylemler şu mantık gerekçesi içinde konmaktadır örnek; Drago karakolu baskın iddiasını açıyorum veya iddiasını eline alan her eldi bağında çabası Drago karakolu baskın iddia ve suçluluğunu dayınca gayet doğal olarak ve haklı olarak şu karara varıyor demekki girişti bir karakol baskın eylemi var fakat hemen suçluluğun altına dayorum altında böyle bir eylem yok eylem teğbiss te yok fakat baki sanıkların kafasından böyle bir eylem geçilmesi doğrultusundan bir fikir geçiş bu durumda iddiasında büyük bir kusurla ilk dayama bu yargı altında baskın için bir baskın çekilme baskınla taktik ediliyor aynı şekilde yine iddiasında bir ara İngiliz Keçetçi polis karakolu baskın altına dayorum yine dayorum ortada ne baskın ne teğbiss var yine böyle bir fikirden söz ediliyor. Bütün bunlara Savca bu davanın bir bütün olarak 146/1 den sevkini maddi usura olarak gösteriyor. Yine başka bir örnek. "İlimiyen bir cesareten bilimsiyen bir tarikte bir miktar pam alınmış iddia değil bir varmış bir yolumuz mesal, yine davamızın 146/1'e girmesine dayanak gösterilen başka bir eylem Tuncelide taşlar bir birine vurularak yol göstermek amacıyla emniyet müdürlüğü ve emniyet müdürlüğün evi baskılarına iddia değil senki Şerebe oyunu bütün bunlardan çıkan sonuç şudur savcının sevk iddiasını gerek tahliye taleplerinde gerekse yargılama hukuki ciddiyeti olmadığı için ciddiye alınacak bir belge de ilidir. Savca aynı ciddiyetten yokmuş iddialarına tahliye talepleriyle ilgili görüşlerinde sürdürüyor. Ve bir mütalaa Anayasa'nın karara bağlanmış bir dava hakkındaki mahkeme kararı hususundaki ileri sürdüğü fikirleri bir başka davadaki fakat mahkemenin aynı yargıtayın aynı düşüncü ve henüz kesinleşmiş mahkeme ile yargıtay dairesi ihtilafından dolayı daireseler genel kuruluna gitmiş bir karara o görüşlerin yürütme için ileri sürüyor.

Bu gün heyetininin emel davalarıla ciddi bir kargalağın sonucu ödünceği karut-
leri berraklaştırmaya eğriından ürgitün sorulmuş biri olarak gu noktaya da belirtece-
gin. Savcıyan da iddianamede usun usun alıntalarla pek iyi belirttiği gibi bis silaha
halk savaya yoluyla mevcut devlet anarşizmasını ve onun bütün kurumlarının ki doğu
olarak bunun içinde Anayasada dehidir parçalanarak yerine demokratik halk diktatörül-
ü kurabilmek için mücedeleye atıldık. Bizim mücedelemizin Anayasaya teğir ve tebdil
iddiası ancak bir parçasıdır. Bütünü değildir. Fakat gu da bir gerçektir ki bizim niye-
tizis ne olursa olsun bir de bizim bu mücedelede içinde bulunduğumuz durum vardır. Bu
durum gudur. Mücedelenin bağlangıç safhası. Savcıyan a belirttiği gibi gerilla savaga-
dır. Fakat bu safha kendiliğinden doğus. Bir hazırlık devresi ister bu hazırlık kadre
temiri maddi imken temiri, teşkilatlanma hazırlığı, silah ve teçhizat hazırlığı kitle-
lerle bag kurma hazırlığı, gerilla eğitimlerinin yürütüleceği alanlardan üslenme hazırlık
devrelerini içerir gerçekten bis ayrı bir ürgit olarak faaliyete geçmeden önce yaka-
lanığımız düşünce kadar olan süre içerisinde değil doğrudan doğruya siyasi iktidar ho-
define yönelik eylemlere girişmek siyasi iktidar hedefine yönelik eylemlere ortaya
kayılmak için gerekli yukarıda saydığımız hazırlıkların büyük bir kısmına da yerine
getirecektik. Eğer o hazırlıkları yerine getirseydik ve gerçekten Savcıyan iddia ettiği
seviyede eyleme girişse durumunda olsaydık kanestam o dur ki bu gün ya bu dava alanında
ya da burada yargılananların sayısı bu kadar habarlık olardı. Savcı bisim bir çöğümü
Tuncelinin ve Malatyanın sayı dağlarından koparıp getirdiğidir. Eğer birincilik sakari
bilgisi varsa guın şıkı yeterki bis bu saydığımız hazırlıklara yapışık olsaydık biz
o dağlardan koparıp kalay olardı. Ve işte o zaman bis gerçekten tam olarak Anayasaya
teğir ve tebdil hedefine yönelik olur ve mevcut duruşması itibariyle de bu yolda
mucadele katedecek seviyede olurduk. Sonuç olarak tebliye taleplerinde Savcıyan sevdi
iddianamesini gerek af kanunu gerekse T.C.K.nun ilgili maddelerine getirdiği gürüg
ve yorumların hüsnüki ciddiyetten çok uzakta olması sebebiyle karar verilirken bunlar
dikkate alınmadan doğu münteracata ve bazı sorgulara esas alınarak karar verilmesi
ni talep ederim ve ek olarak mahkemenin selameti açısından gu hususu da eklerim. Savcı
bize karga ve devrimcilerle karga hakaretleri ve küfür keşan doğu ve kelime kullan
mıkta o kadar ileri gitmiştir ki her halkımızda hiç bir mahkemenin savcı dışında hat-
ta hiç bir sakıyünetin savcıyanın kullandığı ve bir ciddi hakuk adasının itibar et-
meyeceği yakın ürgitleri, anarşik ürgitler, garlatanlar, vatan hayinleri.... gibi bir
politikacıya yakışık degiler kullandıktır bu konuda da sadece hatırlatmakla yetini-
yor savcıyan biras deha edipli devrimcimizin talep ediyoruz dedi.

Sanıklardan Mahsin Canik'in bahası Halil Canik tarafından ibraz edilmiş ve kaydı
yapılmış bulunan tarihsiz dilekçesi olundu. Mahiyeti anlaşıldı.

Sanıklardan Nesibe Bahar'ın ibraz etmiş olduğu 16.7.1974 tarihli dilekçesi olundu
mahiyeti anlaşıldı.

Sanık Günazlakçı tarafından birtakım olup diğer sanıklardan ibraz edilen tarih-
siz dilekçe olundu mahiyeti anlaşıldı.

Vareste tutulma talebi hakkında ne diyeceği As. Savcıdan soruldu. As. Savcı sanık
Gün azlakçı'nın sorgusu yapılmıştır diğer sanıklar gibi duruşmadan vareste tutulmasını
talep ederim dedi ve ilaveten sanık Aşkın Kılıç tebliye talebinde savcı tarafından
hazırlanan iddianamaya itiraz edilmesini gerektirdiği gürügü ileri sürdü. Bu gürüg 355
sayılı kanunla esasen mahkemenin duruşma sonunda tam bir vidadı kaneste ulaşıncada
iddia ile bağli olacağı genel kuralı karşısında hiç bir ehemiyet taşıyamas. Bis tüm
sanıklarla ilgili olarak onların ürgit içerisindeki yerlerini faaliyetlerini ve bun-
ların derecelerini belirter ek niteliklerde bulunduk. İddialarımız ortada delilleri-
miz ortadadır. Kuyunus mahkeme bunlara en lagusuz ve en geniş biçimde değerlendirmek
iddia savcıyan aracına delillere göre bir denge kurmak durumundadır. Mesken yargıman
amaç da bu olduğu cihetle mahkemenin ortaya getirilen devredeli delilleri sanıklar
açısından istediği gibi değerlendireceği aşikardır. Ars ederim dedi.

Doğru tebdil edildi. Tutuklu sanıklardan bulunan buluşup iharen celplerine karar veri-
len ve duruşma zabatlarında isimleri yazılı olan sanıklar hakkında As. Savcılığa ge-
reki yerlere niteliklere yazılmış olduğu ancak bunın rağmen iharen celplerine karar
verilen sanıklardan hiç birinin gelmiş olduğu tesbit edildi.

As. Savcı öge istiyerek sorgu için celp edilen sanıklar nitelik duruşma günün-
nin yakınında nedeniyle ve bulundukları mahallin uzaklığı sebebiyle yazılan nitelik-
lerin yerlerine ulaşıncadıkardan duruşmada hazır bulundukları kanestındays celp
edilen sanıklardan bulundukları yer de rasam alınarak celplerinin seğlanması tokaman
den duruşma gününün nitelik bir güne birtakımına talep ederim dedi.

GEREKÇİ DÜŞÜNÜLDÜ : 1- T.C.K.nun 146/1 nci maddesinde ihlal suçunu işlediği iddia olunarak hakkında kamu davası açılmış olan sanıklardan Yalçın Büyükdöğü'nün ceryan eden duruşması sırasında mahkemece görülen lüzum binaen cezai ehliyetinin tesbiti için Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastahanesine sevk edildiği, mezkur hastahane sabıh kurulunun 13.6.1974 gün ve 974/1756 sayılı raporunda adı geçenın yapılan mayene ve müşahadesi sonucunda T.C.K.nun 47 nci maddesinden istifade edecek derecede akli maluliyete miptela olduğunun belirtildiği tetkik noticesi anlaşılmıştır.

1803 sayılı Af kanununun 4 nci maddesindehaklarında T.C.K. nun 47 ve 48 nci maddeleri uygulanmalarıyla uygulanması gerekenlerin 7.2.1974 tarihine kadar işledikleri suçlar hakkında takibat yapılmıyacağı belirtilmiş bulunmaktadır.

Her ne kadar Af kanununun 5 nci maddesine göre T.C.K.nun 146 ncı maddesinde yazılı fiillerin Af kanunu kapsamı dışında kaldığı düşünülebilirse de ; aynı maddede "1 nci maddenin D) bendi hükmü sa lıdır" denmesi ve Af kanununun 2 nci maddesi A) fıkrasında da T.C.K.nun 146/3 nci maddesinde yazılı fiilleri işleyenlerin 5 yıllık cezalarının af edilmesiyle mevzu bahis suçun 1803 sayılı Af kanununun şumülü dahiline girdiği görülmüştür. Esasen 1803 sayılı kanunun istisnaları ilişkin 5 nci maddesinin Anayasa mahkemesinin 2.7.1974 gün 974/19 Esas ve 1974/31 sayılı kararı ile iptal edildiği açıklanan karar metinden anlaşılmaktadır. Bu itibarla T.C.K.nun 47 nci maddesinden istifade ettiği tesbit ve tevsik edilen sanık Yalçın Büyükdöğü hakkında 1803 sayılı af kanununun 4 nci maddesi gereğince işlediği iddia olunan suç için takibat yapılmıyacağından T.C.K.nun 97 ve 353 sayılı kanununun 162/2 nci maddesi gereğince hakkındaki kamu davasının ortadan kaldırılmasına oy birliği ile ve teyiz yolu açık olmak üzere,

2- Cumhuriyetin 50 nci yılı nedeniyle bazı suç ve cezaların Affı hakkında kanununun 5 nci maddesi Anayasa mahkemesinin 7.2.1974 gün 1974/19 Esas ve 1974/31 sayılı kararı ile iptal edilmiş olmakla ; iddianamede belirtilen eylemlerine uygun olarak haklarında kamu davası açılmış bulunan sanıklardan Kenan KASAR, Mehmet ÖBİN, Niyazi İLGAZİ, Zulfu YILDIZ, Ali YILDIZ, Yusuf ŞEHİZ, Mehmet KIRKÇAN, Naki ÖZCÜL, Hüseyin GEVİZİÇİ, Mustafa ÇOBAN, Abbas ÜZEL, ve Mehmet KOÇABAŞ'a nispet T.C.K.nun 141/5 ci maddesinde yazılı suç, işleniş tarihi ve belirtilen maddede yazılı olan cezanın yukarı haddi itibarıyla 1803 sayılı Af kanununun 1/A maddesi şumülüne girdiğinden adları yazılı olan sanıklar hakkındaki kamu davalarının T.C.K.nun 97 ve 353 sayılı kanununun 162/2 ci maddesi gereğince ORTADAN KALDIRILMASINA oy birliği ile ve teyiz yolu açık olmak üzere,

3- Sanıklardan Mehmet ALPİNBAŞ, Celal BOZATLI, İsmail ÜZÜM, ve Mahkemesi HEDOCU'ya nispet suç ; 1803 sayılı Af kanununun 5 nci maddesini Anayasa mahkemesinin 2.7.1974 gün 974/19 Esas ve 974/31 sayılı kararı ile iptal edilmesi ile 1803 sayılı Af kanununun 1/A maddesi şumülüne giren ve T.C.K.nun 141/5 nci maddesinde yazılı suç olara k iddianamede tavsif edilmişse de ; 353 sayılı kanunun " hükmün konusu duruşmanın sonucuna göre iddianamede gösterilen eylemler iharettir, eylemin değerlendirilmesinde As. Mahkeme iddianame iddia ve savunmalarla bağlı değildir" mahiyetindeki 165 ci maddesi nazara alınıp ve iddianamede gösterilen eylemlerine göre adı geçen sanıklara nispet suç vasıflarının değişmesi ihtimali nazara alınarak haklarında şiddetlik bir karar ittihezama mahal olduğuna,

4- Sorgusu yapılmış olup huzuruna mahkemece lüzum görülmeyen sanık Güner ALAKÇI'nın 353 sayılı kanununun 136 nci maddesi gereğince duruşmadan vareste tutulmasına,

5- Sanık Müdafilerinden Av. Nebil Varay ve Av. İsmail Halık Altan'ın müvekkillerinin tahliyelerine dair taleplerinin incelenmesi için ve keza sanık Nezih Bahar ile sanık Mahsin Canik in babası Halil Canik'in tahliyeyle dair taleplerinin incelenmesi için dosyanın tetkike alınmasına ve tetkik hitamında gerekli kararın açıklanmasına,

6- Sanıklardan Hikmet Anık, Fikret SOĞER, Turan ÇETİNER, Kaya BOZOKLAR, İbrahim Halil AKYOL, Baki İŞÇİ, Hüseyin AÇIKÖZ, Musa SÖNÜT, İsmail ERDOĞAN, Mehmet ÇİÇEK, Durali Aydoğan, Ramazan BALPATEK ve Bayram LAÇIN'ın İZANEN ÇELPLERİNE ve bu sebeplerle duruşmanın 6.8.1974 Günü saat 09.30'a talikine oy birliği ile karar verilip açıklandı. 17.7.1974

BAŞKAN

16.7.1974

ÜYE

ÜYE

Z. KATİBİ

Duruşmanın talik edildiği gün ve saatte mahkeme-kurulu eski-
si gibi, Savcı Hakim Md.Yzb.Yaşar Değerli ve-zabit katibi Selahattin
Güneycan hazır oldukları halde duruşma salonunda toplandı.

Yoklama yapıldı, sanıklardan Alt Taşyapan, Aşlan Kılıç, Bekir
İççi, Bekir Erol Biring, Cem Semel, Davut Kuran, Mikret Soner, Feriyyal
Sarıoğulları, Fatma Erez, Güner Alakoç, Gürsel Bezek, Hikmet Senses,
Hayrettin İpek, Hikmet Anık, Hüseyin-Açıköz, İrfan-Çelik, İsmail Er-
doğan, Kemal Bahar, Kaya Bozoklar, Muzaffer Çuçoğlu, Muhsin Canik,
Mukaddes-Erdoğan, Nezih Bahar, Sait Sarı, Süleyman Yeşil, Seyithan
Dokay, Turan Çetiner ve Zeki-Şerit'in gelmiş oldukları, müdafilerinden
avukat Nebil Varuy, Avukat Dürsun Ali Aydın, Av.İsmail Hakkı Altan ve
Av.Abdullah Bayraktar'ın gelmiş oldukları anlaşıldı.

Salondaki yerlerine alınmış olan sanıklar ve müdafilerinin
yüklerine karşı açık duruşmaya başlandı.

Sanık müdafilerinden avukat Nebil Varuy söz isteyerek, bir ev-
velki celse tahliye talebinde bulunmuştu. Bir hususu daha belirtmek
istiyoruz diyerek geçen celse tahliye isteminde bulunurken T.C.K.nun
146-ncı maddesinin uygulanması açısından özellikle elverişli vasıtalar
müsabık davasında gerçekleşmediği hususu üzerinde durmuştu. Geçen
haftalarda Kıbrıs'ta meydana gelen faşist darbe T.C.K.146 nci maddesi-
nin ihlali açısından ve elverişli vasıtalar yönünden savunma tezini
doğrulamaya tipik bir örnek oldu. Gerçekten 1960 andlaşmaları ile Kıbrıs-
ta kurulan anayasal düzen Kıbrıs Rum Millet Muhafız gücü denilen örgüt
tarafından bu örgütün sahip olduğu elverişli vasıtalar ile yıkılmış
legal-Cumhurbaşkanı devrilmiş yerine Türk müdahalesinin geçirdiği
bir-Cumhurbaşkanı (Samson) geçmiştir. Kıbrıs'ta anayasal düzeni yıkan
faşist güçlerin sahip oldukları elverişli vasıtaları gerçekten teşkil
eden silahların evsaf-ve miktarının geçerliliği ve gerekliliği üzerin-
den ayrıntıları ile duruşmanın gereği yoktur. Ancak bu hususta Genelkur-
may Başkanlığı Halklar İlişkiler Şubesinin bildirimini hatırlamakla
yetineceğiz. Söz konusu bildirimde faşist-güçlerin ellerindeki silahla-
rın miktarı ve ağırlığı ifade edilmiştir. Bu gerçek T.C.K.146 nci mada-
nin ihlaliinde elverişli vasıtalarla ne anlaşılması lazım geldiğinin
canlı ve güncel bir örneğidir. İddianememin deyişiyle silahlı mücadele
amacını gerçekleştirme elverişli araç-teskil eden ve dosyadaki em-
net kayıtları açık ve seçik olarak mevcut bulunan dava sanıklarının
ellerindeki silahlar ile Kıbrıs'ta anayasal düzeni değiştiren darbe-
cilerin sahip oldukları silahların basit bir mukayesesi savunma jüri-
ni doğrulamaktadır. İlave edeceğimiz nokta bundan ibarettir dedi.

Daha evvel sabık müdafilerinden avukat İsmail Hakkı Altan'ın
ibraz etmiş olduğu 18/7/974 ve 19/7/974 tarihli dilekçeleriyle müdafii
avukat Zehra Ünel tarafından verilmiş olan ve kayda geçen 31/7/974
tarihli dilekçeler okundu.

Sanık müdafilerinden avukat İsmail Hakkı Altan, müvekkille-
rinden Yalçın Büyükdağlı ile Nezih Bahar'ın evlenmiş olduklarına dair
evlenme cüddanı suretini ibraz ediyor. Bundan sonra Nezih Bahar'ın
Nezih Büyükdağlı olarak ifade edilmesini talep ederim dedikten sonra
ilaveten sanık müdafilerinden avukat Nebil Varuy'na suç unsurlarından
olan elverişli vasıta hususundaki taleplerine iştirak etmekle beraber
biz henüz suçun hazırlık safhasında olduğu, icra hareketlerine başlan-

suçlu bulunulduğu düşünceyle esasen T.C.K.nun-146 nci maddesinde belirtilen suçun işlenmediği kanaatindeyiz. Tahliye talebi düşünüldükten bu hususunda nazara alınmasını talep ediyoruz dedi.

Sanık Niyaz-Aydın müdafii avukat Durmuş-Ali Aydın söz almaya geçtik, diğer müdafii avukatların taleplerine aynen iştirak ediyorum. Müvekkilim Niyaz Aydın'ın nüfus kaydı yanlış yapıldı nüfus kaydında da bulunmaktadır. Bu nüfus kaydına ihtiyas hasıl olduğundan idadesini ayrıca talep ederim dedi.

Askeri Hukuk Söz İşçileri, 1803 sayılı Af Yasasının yaş-ile ilgili hükümleri doğrultusunda davamız sanıkların bakımından sadece belirli bir ceza süresi olarak değil tüm ceza sonuçlarını ortadan kaldıracak bazı şartlarda bulunduğu gerçeği karşısında sanıklar müdafilerinin sebep eden bu konuya dair taleplerinin göz önüne alınarak tüm sanıkların yaşları konusundaki resmi kayıtları inceleyiş bekliyoruz.

Sami Sarı bakımından herhangi bir tereddüt mevcut olmadığı ve tasahhüs aşayan yaşını esas kabul edecek dahi suç tarihinde 18 yaşını ikmal ettiği anlaşılmaktadır. Bununla beraber sanıklar vekilli bir iddia da bulunmaktadır. Hala hazır-hor türlü dayanaktan-yoksun olan bu iddialar doğrultusunda sanık Sami Sarı'nın mahkemedeki halı tavri ve faaliyet görünümü itibarıyla böyle bir kuşkuya sebebiyet veriyor ise bu hususta bir tahmin ihtiyasına bağ verilebilir. Ancak sanık Sami Sarı yaşını küçültme işi büyükten küçüğe, kendi yaşının altında olduğunu iddia etmekte böyle bir tasahhüsün yanı sıra büyükten küçüğe göstermesi şeklindeki düşünce kayıtlarına değil. Bu itibarla resmi kayıtlara itibarın zorunlu olduğu görülmektedir.

Sanık Naziretin İpek suç işlediğini iddia ettiğinin ve suç eylemi olan olayın kopduğuna 4/1/973 tarihik esas alındığında 1/3/955 doğum tarihine nazaran bir ay 27 gün farkı ile 1803 sayılı Af Yasasının 4/B maddesinden istifade etmektedir. Ancak bu istifade tüm davanın ortadan kalkması biçiminde değil ceza süresi olarak kendini göstermektedir. Sanıkların Fakir İğci ve İsmail Erdoğan'da suç tarihleri itibarıyla 18 yaşını ikmal etmedikleri anlaşıldığından 1803 sayılı Af Yasasının 4/B maddesi uyarınca tüm ceza sonuçlarını kapsayacak şekilde affın yararlanmaları söz konusu olduğundan haklarında açılmış davamızın 353 sayılı Kanununun 162 nci maddesi uyarınca düşürülmesine, sanıklardan Hüseyin Akıncı hakkında sehven ve büyük bir ihtimalla İsmail Erdoğan yerine kula olmak üzere suç sebebiyle T.C.K.nun 55 nci maddesinin tasahhüsünü istemiş ise de resmi kayıtlar doğrultusunda 1953 doğumlu olduğu anlaşıldığından işbu talebin kabul alınmaması, keza hakkında daha önce suç sebebiyle talepte bulunulan Musa SÜKUT'un yaşı suç tarihine nazaran 18 yaşını doldurmuş bulunmasıyla suç sebebiyle herhangi bir işleme tevessül alınmamasını arz ederiz.

Sanıklar vekilleri davanın sanıklarının kendileri tarafından istisnaları konan ve faaliyet sınırları ideolojik görüşlerden kaynak olarak tesbit edilen TIKKO ile Kıbrıs'taki olaylar arasında benzerlik ve bağlantı kurarak o olayların vehaseti ile TIKKO şebekesinde beliren eylemleri küçük göstermek gibi bir gayret içerisine düşüklerini gördük. Kıbrıs olayları ile TC. Dahilinde vakubulan Anayasal düzeni yakma hareketi arasında hiçbir şekilde benzerlik ve karşılaştırma yapılamaz kanaatindeyiz. Zira Kıbrıs bağımsız Cumhuriyeti bir kimsenin soydanlarının

meydana getirdiği iki cemaatten oluşan bir topluluktur. Bu topluluğun bekası sınırları belli bir anlaşma ile garanti altına alınmıştır. Kıbrıs Cumhuriyetinde çoğunlukta bulunan Rum toplumunun yabancı bir devletle yani Yunanistan'la işbirliği yaparak harp sonucunu doğuracak bir girişimde ve silahlı harekette bulunulmuştur. TC. Devleti şahitlerine sadık kalarak kendi soydaşlarına karşı vaki olan bu gayri kanuni ve gayri nizami davranış karşısında duyarlı olduğu gerçeği kabul edilirse kendi Anayasal düzenini korumakta daha kararlı ve duyarlı olmasından doğal bir şey elanmaz. Bu itibarla biz sanıklar vekilleri tarafından öne sürülen görüşlerin davaya ışık tutacak hiçbir yanı olmadığı görüşünde bulunduğumuzda bu vechile ile arz ederim dedi.

Sanıklardan Cem Semel tarafından ibraz edilen 6/8/974 tarihli dilekçesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanık Bekir Erel Birinc tarafından ibraz edilmiş olan 6/8/974 tarihli dilekçesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

GEREKİ-BUSUNULDU: Resen yapılan tetkik neticesinde;

1- Nazimiye nüfus memurluğunun 5/7/973 gün ve 499 sayılı yazısı eki nüfus kayıt örneğinde (Klasör 18, -Sayfa 176) sanıklardan Musa SÖĞÜT'ün 18/2/955, -Tunceli Nüfus Memurluğunun 7/7/973 gün ve 874 sayılı yazısı eki nüfus kayıt örneğinden-(K.18, -S.313), sanıklardan Baki İÇÇİ'nin 3/9/956, Akpazar nüfus memurluğunun 13/7/973 gün ve 341 sayılı yazısı eki nüfus kayıt örneğinden (K.18, S.349) sanıklardan İsmail Erdoğan'ın 18/11/956 doğumlu oldukları ve doğum tarihlerine nazaran kendilerine isnat olunan T.C.K.nun 146/3-ncü maddesinde yazılı suçu işledikleri iddia edilen tarihlerde 18 yaşını bitirmemiş buldukları anlaşılmaktadır. Bu itibarla müsnet suçun gerek işleniş tarihi gerekse asıl maddesinde yazılı cezaların üst sınırı itibarıyla 1803 sayılı Af Kanununun 4 ncu maddesi B bendi şumulüne girmesi nedeniyle sanıklardan Musa SÖĞÜT, Baki İÇÇİ ve İsmail ERDOĞAN haklarında açılmış olan davaların T.C.K.nun 97 ve 353 sayılı Kanunun 162/2 ncu maddesi gereğince ORTADAN KALDIRILMASINA oybirliği ile ve teyiz yolu açık olmak üzere,

2- Sanıklardan Celal Bozatalı'nın 1956 doğumlu olduğu dosya münderecatından anlaşılmakta ise de nüfus kayıt örneğinin yapılan tetkik neticesi dosyada mevcut olmadığı görüldüğünden nüfus kayıt örneğinin gönderilmesi için kayıtlı bulunduğu nüfus memurluğuna müzekkere yazılmasına,

Talepler üzerine yapılan tetkik neticesinde;

1- Nizip nüfus memurluğunun 5/7/973 gün ve 1-769 sayılı yazısından (K.18, S.248) Hacı oğlu, Hasnedden doğan Sanık Sami Sarı'nın doğum tarihinin 1/1/955 den 1/1/952 olarak değiştirilmiş olduğu, değişiklik nazara alınmasa dahi son fiilini işlediği iddia olunan tarihte 18 yaşını ikmal etmiş bulunduğu anlaşılmakla ve bu sarahate binaen nüfus kaydının yeniden celbi ile nüfus cüzdanının verilme tarihinin tesbiti, kardeşlerinin nüfus kayıtlarının celbiyle verilme tarihinin tesbiti, anne ve babasının evlenme tarihinin tesbiti ve keza adli tıbbi sevkile gerçek yaşının bilimsel verilere göre tesbitine dair taleplerin KESİNE oybirliği ile,

2- Akpazar nüfus memurluğunun 13/7/973 gün ve 342 sayılı yazısı

eki nüfus kayıt örneğinden-(E.18, S.353) sanık Hayrettin İpek'in 1/3/955 doğumlu olduğu doğum tarihi nazara alındığında suç işlediği tarihte 18 yaşını bitirmemiş bulunduğu anlaşılmakla 1803 sayılı Kanunun 4 nolu maddesi B bendi ve keza tutuklu kaldığı süre itibarıyla tutuklama sebeplerinin ortadan kalktığı kanaatine ulaşılmakla TAHLİYESİNE ve başka bir suçtan tutuklu veya hükümlü bulunmadığı takdirde serbest bırakılması için Sakıyönetim Askeri Savcılığına müzekkere yazılmasına,

3- Sanıklardan Aslan Kılıç, İrfan Çelik, Zeki Şerit, Sami Sarı Şhleyman Yeşil, Muhsin Çanık, Hikmet Şenses, Nezihe Bahar, Kemal Bahar Muzaffer Oruçoğlu, Ali Taşyapan, Davut Kuru, Cem Somel, Seyithan Dekay ve Gürsel Bezek haklarındaki tutuklama sebeplerinin henüz ortadan kalkmadığı kanaatle tahliyelerine dair taleplerin REDHİYLE tutukluluk hallerinin devamına karar verilerek açıklandı. 6/8/1974

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

2.KATİBİ

Sanıkların sorgularının tesbitine geçildi.

Sanık MUKADDES ERDOĞDU'ya müsnet suç izah edilerek sorgusunun tesbitine geçildi.

Sanık MUKADDES ERDOĞDU sorgusunda: Gerek Mitte gerekse Savcılıkta alınan hazırlık soruşturma ifadelerim baskı altında alınmıştır. İfadeler kısmen benim uydurmalarıma kısmen işkencecilerin geliştirdikleri gerçekle ilgili sözlerdir. Tümünü reddediyorum. Şimdi vereceğim sorgu esastır. Nezihe Bahar'la Boğaziçi Üniversitesinde okudum arkadaşım-İsmail Özbay'la kardeşim ziyarette gittiğimde tanıştım. Kendisiyle çeşitli günlük meselelerden konuştuk. Sonra ayrıldık. Mart.1973 ün sonunda bir gün Nezihe bana telefon etti ve mümkünse bir miktar para vermemi söyledi. Ben kendisine bir miktar para verdim. Bunun dışında Nezihe ile hiç bir ilişkim olmamıştır. Ayşe İsmail'i ise Sağlıkçular cezaevinde tanıdım. İddianamede yakalandığım zaman dolabımın üzerinde dağıtılmaya hazır bir tomar bildiri bulunduğu yazılı. Savcı Yaşar Değerli'nin sırf iddiaları çışirmek için kendi kuvvetlerine tesbit ettirdiği gerçekleri bile hiçe saymakta kendini alamamış. O gece üzerinde herhangi bir şey yakalamadı ve bildiri meselesinin büyük bir yalan olduğu 13. Nisan.1973 günü polis tutanaklarında açıkça görülmektedir. Buda dosyada mevcut olması gerekir. Ayrıca iddianamede İstanbul yakasında çeşitli bildirimler dağıttığı söylenmektedir. Savcı birazcık objektif gerçekleri görebilseydi böyle bir gaflete düşmezdi herhalde. Çünkü geçenin geç saatlerinde İstanbul yakasında olabilmek imkansızdır. Zira Kadıköy yakasında yatılı bir okulda okumaktayım ve üstelik bu okulda hergece yoklama yapılır. Buda MÜDÜRLÜĞE yazılacak bir yazı ile hemen öğrenilebilir. İddianamesi bile bu kadar dayanaksız iddialara dayanmaktadır. Bu nedenle işkence ile alınan ve örgüt üyeliğine delil gösterilen bu ifadelerinde ne derece gereksiz olacağı aşiktir. T.K.P.K.L. yukarıda belirttiğim gibi bir ilişkim olmamıştır. Sorgum bundan ibarettir dedi.

Sanığın 19/4/973 tarihinde emniyetçe tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu, sorguda belirttiğim nedenlerle bu ifadeyi kabul etmiyorum dedi.

-İlaveten, ekunan emniyet ifadesinin bir sayfasında el ağızlarının İsmail tarafından okulda yapılandırıldığını kendisinden öğrendiğini söylüyorum, daha ilerde ise onun yapılandırıldığını anladığımı söylüyorum. Bu gelişkinin nazara alınmasını isterim dedi.

Sanığın-26/4/973 tarihinde Askeri Savcı tarafından tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu; aynı nedenlerle bu ifadeyi de kabul etmiyorum. Emsen emniyet ifadesinin bir özetinden ibarettir. Ufak tefek değişiklik yapılmıştır dedi.

Sanığın 26/4/973 tarihinde tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu; tutuklama mahkemesine çıkarıldığında bana herhangi bir soru sorulmadı, kendileri yazdılar. Duruşma sırasında vermiş olduğum sorgum dışındaki bütün sorguları kabul etmiyorum dedi.

Sanık sorgusuna karşı alakalı sanıklardan söz isteyeninin bulunmadığı anlaşıldı.

Sanık HİKMET ANIK sorgusunda: Emniyette, Savcılıkta ve tutuklama mahkemesindeki ifadelerimi reddediyorum. Emniyette alınan ifade işkence altında alınmıştır. Aynı baskı Savcılıkta ve tutuklama mahkemesinde de olduğunu hissettiğimden bütün bunları reddediyorum. Evde bulunan Yılmaz Karakoç'un evimizde sadece misafir olduğu ve Hikmet Sener arkadaşım vasıtasıyla tanıştığımı ve evde geçici olarak kalacağını ondan öğrendiğimi ve Yılmaz Karakoç'la olan ilişkilerimin hiç bir zaman örgütsel bir değerde olmadığı sadece normal arkadaşlık seviyesinde olduğunu söylüyorum. Savcının iddianamede benim hakkındaki ithamları hiç bir gerçeğe dayanmamaktadır. Benim ve evde bulunan arkadaşlarımızın Yılmaz Karakoç'la hiçbir zaman örgütsel çalışması olmadığını ve bu örgütün hiçbir çalışmasına katılmadığımızı bildiririm. Ayrıca XXXXXXXX (SİLİNDİ) TİKKO Örgütüne üye olmadığımı beyan ederim sorgum bundan ibarettir dedi.

GEREKİ DÜŞÜNÜLDÜ: Sorgulara devam edilmek üzere duruşmanın aynı gün saat 13.00'e tehirine ve hazır bulunupta sorguları yapılmamış olan sanıklardan Hüseyin Açıköz, Turan Çetiner, Kaya Bozoklar, Hikmet Sener ve Hikmet Anık'ın duruşmada hazır bulunmaları hususu kendilerine tebliğ edilerek karar açıklandı. 6/8/1974

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

Z. KATİBİ

Tutuklu sanıklar ve müdafilerinin duruşma saatinde hazır bulunmalarını nedeniyle saat 13.30'da mahkeme kurulu eskisi gibi, Savcı Hakim Kd. Yzb. Yaşar Değerli ve zabıt katibi Selhattin Güzeycan hazır oldukları halde duruşma salonuna gelindiğinde bir evvelki celse hazır bulunan sanıklardan XXXXXXXX Mukaddes Erdeğdu hariç diğerlerinin ve sanık müdafilerinden avukat Nebil Varuy, avukat Dursun Ali Aydın, avukat Abdullah Bayraktar ve Avukat Zehra Önel ve avukat İsmail Hakkı Altan'ın duruşma salonundaki yerlerine alınmış oldukları anlaşıldı.

Sanıklar ve müdafilerinin yüzlerine karşı açık duruşmaya devam edildi. Sanık Hikmet Anık'ın 28/3/973 tarihinde emniyetçe tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

- Sanık Hikmet Anık'tan soruldu: Sorgusunda ifade ettiğim sebeplerle bu ifadeyi reddediyorum dedi.

Sanığın 30/3/973 tarihinde Askeri Savcı tarafından tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Bu ifadenin örgütle ilişkin olmadığına dair kısmi doğrudur, ancak diğer kısımlarını kabul ediyorum. Bu kısımlarını Savcı önündeki bir nottan yazdırıyordum dedi.

Sanığın 30/3/973 tarihinde tutuklama mahkemesince tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Bu ifade doğrudur. Kabul ediyorum dedi.

Sanıktan sorsun soruldu: Sanıklardan Zeki Şerit'le hiçbir temasım olmamıştır, Kutsiye Bozoklar'ı tanırım. Fakat ifadelerde geçtiği şekilde aramızda herhangi bir konuşma olmamıştır. Adnan Kılıç'ı da tanırım. Yavuz arkadaşlarıdır. Esasen Yılmaz Karakeç'ünde arkadaşlarıdır. Yılmaz Karakeç'le de emniyet ifadesinde geçtiği şekilde aramızda herhangi bir konuşma geçmemiştir. TEPKİ-TEKKO-TMLGB gibi illegal örgütlerin varlığından haberi yoktur, onlarla hiçbir şekilde ilişkim olmamıştır dedi.

Sanık sorgusuna karşı alakalı sanıklardan söz isteyen olmadı anlaşıldı.

Sanık HİKMET SONER sorgusunda: Yılmaz Karakeç'in Şehremindeki bir müzik aletleri satışı dükkanında tesadüfen uğramış, müzikle ilgili olduğu için müzik alanında bazı konuşmalar geçti, daha sonradan zaman zaman gelip gitti ve sonra aynı okulda okuduğumuzu öğrendim ve kendisinin düşüncelerini güncel konuları tartışırken sola yakın olduğu kanısına vardım. Asıl ilişkimiz onunla evde birlikte oturup içki içtiğimizde oldu ki o günün güncel konularını tartıştık. Türkiye'nin siyasi durumlarından, partilerden mevzu ettik. Yılmaz Karakeç yurttan ayrıldıktan sonra geçici bir dönem bizim evde kalıp kalamayacağını sordu. Bizde bizim için bir sakınca olmadığını, kalabileceğini söyledim. Sonra sürekli imtihan dönemine geçtik, çalışıyorduk, ders dışında konuşacak fazla zamanımız olmayordu. Konuştuğumuz zamanda daha evvel belirttiğim gibi güncel olaylardan bahsediyorduk. Tarihini hatırlıyamadığım bir gün Yılmaz Karakeç tesadüfen beni Kutsiye Bozoklar'la karşılaştığımızda tanıştırdı. Kutsiye'ye beni hakkında neler söylediğini bilmiyorum. Kutsiye ile belgeli olma durumundan bahsettik. Ayrılırken siz ile buluşabilir miyiz, aradığımda bulabilir miyim dedi. Bende devamlı olarak Yenikapıda Arzum Kiraathanesinde bulabileceğini söyledim. Bir iki defa Arzum kiraathanesine geldi, bir ara konuşması siyasi yönü kaydıysa da bu mevzuda önemli bir şey konuşmadık. Daha sonrada beni aramadı. İddianamede eve bazı kişilerin gelip gittiği ve Yılmaz'ın bir bu kişilerle tanıştığı belirtilmektedir. Ben tamamen asilsizdir. Bahsettiklerim dışında kalanları tanımıyorum. İddianamede bildiri dağıtılmasına yardım ettiğim ileri sürülüyorsa da ben bu şekilde bir faaliyete katılmadım. Sorgum bundan ibarettir dedi.

Sanığın 22/3/973 tarihinde emniyetçe tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Bu ifadenin teferruat kısımları biraz sıkırlıdır, fakat ana kısımları doğrudur, kabul ediyorum, ancak ifadenin son kısmında Marksist, Leninist olduğuma dair bir ifade vardır. Kabul ediyorum. Ben Marksist, Leninist bir kişi değilim dedi.

Sanığın-Askeri Savcı tarafından tesbit edilen 30/3/1973 tarihli ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Bu ifade doğrudur, aynen kabul ediyorum. Söyleyeceğim bir şey yoktur dedi.

Sanığın 31/3/1973 tarihinde tesbit edilen tutuklama ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Bu ifadeye söylecek bir şeyim yoktur dedi.

Sanıktan soruldu: Zeki Serit'i mahkemede tanıdım. Daha evvel kendisiyle hiçbir teması olmamıştır dedi.

Sanık sorgusuna karşı alakalı sanıklardan söz isteyen olmadı.

Sanık TURAN ÇETİNER sorgusunda: Yılmaz arkadaşla, Fikret ve Hikmet vasıtasıyla tanıştım. Bir gün eve geldiğinde Yılmaz'ı bizde gördüm. Oturduk, içki içtik. Ondan sonra Yılmaz'ın dişlerini okulda tedavi ettim. Ondan sonra Yılmaz İstanbul'dan ayrıldı. Subat tatilinden sonra eve geldiğinde Yılmaz'ın bizde kalmaya başladığını öğrendim. Yılmaz'la arkadaşlığım bundan ibarettir. İddianamede Savcının iddia ettiği gibi örgütle uzaktan ve yakından hiç bir ilgin yoktur. Kesken-yakalandığım ana kadar böyle bir örgütün mevcut olduğunda bilmiyordum. Aynı şekilde evde bavul içinde bulunan bir defterle hiçbir ilgin yoktur. Bildirilerin evde bulunduğunu operasyon sonucunda öğrendim. İddianamede belirtilen şahıslarla bir tanışıklığım yoktur. Onlara randevular sağlamak veya onlarla buluşmak gibi eylemler gerçek dışıdır. Durum böyle olunca emniyet ifadesinde adı geçen şahıslarla arkadaşlığımın arka edada oturup konuşmaları hususu da gerçek dışıdır. Orada arkadaşlarımı suçlamak için uydurulmuştur. İddianamede aynı şekilde bildiri dağıttığımızda yazılıdır. Görmediğim bildirimleri dağıtmanın da gerçeğe uymadığı ortadadır. Sorgu bundan ibarettir dedi.

Sanığın 21/3/1973 tarihinde emniyetçe tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Bu ifadenin eve gelen yabancı kişilerin Hikmet Anık ve Fikret Soner'le bir odaya kapanıp gizli gizli çalışmalar yaptıkları kısmı doğru değildir. Diğer kısımları doğrudur dedi.

Sanığın 30/3/1973 tarihinde Askeri Savcı tarafından tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Bu ifade doğrudur, kabul ediyorum. Bu ifade alınırken bana herhangi bir baskı yapılmamıştır dedi.

Sanık Turan Çetiner'in 31/3/1973 tarihinde tutuklama mahkemesince tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Okunan ifade doğrudur ve bana aittir dedi.

Görülen lüzum üzerine sanıktan soruldu: Sanıklardan Zeki Serit'i dava sebebiyle tanıdım. Hiçbir şekilde kendisiyle daha evvel bir arkadaşlığım olmamıştır. Kutsiye Bozoklar vasıtasıyla Nezihe-Bahar'ı tanışmış değilimdir. Bu nedenle onlarla bir bildiri dağıtma hususu mevcut olamaz dedi.

Sanık sorgusuna karşı diğer sanıklardan söz isteyen olmadı.

Sanık HOŞEYİN ACIKÖZ sorgusunda: Daha evvel vermiş olduğum ifadeleri kabul ediyorum. Benim poliste veya bilinmeyen yerlerde başka arkadaşları suçlamış isemde bu baskı altında olmuştur. Veyahutta Savcının ve polislerin irtibatları ile olmuştur. TİKKO denen bir örgütle hiçbir alakam yoktur. Böyle bir örgütün Tunceli'de veya Türkiyede olup olmadığından haberi yoktur. Ve iddianamede bana isnat edilen eylem-

ler başka arkadaşların vermiş oldukları ifadelerle açıkla kavuşturulmuş. Böyle bir eylemde ne bulunmuşum ve kimin yaptığını da bilmiyorum. Burdaki sanıklardan Baki İççi hariç diğer kimseyi tanımiyorum. Sorgum bundan ibarettir dedi.

Sanığın 10/1/973 tarihinde emniyetçe tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Bu ifadeyi Janadma Hsteğmeni Fehai Altınbilek yazdırmıştır. İfadede isimleri geçen ben Baki İççi'den başka hiçbir kimseyi tanımiyorum. İfadede isimleri geçen şahısları da bu nedenle tanıma imkanı yoktur. İfadeyi kabul etmiyorum dedi.

Sanığın 11/4/973 tarihinde Askeri Savcı tarafından tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Görüldüğü gibi okunan ifadeler arasında mühim aykırılıklar vardır. Bir ifade Örgüte Süleyman Yeşil tarafından alındığını belirtildiği halde diğer ifade ise Müstaz Çeltik tarafından alındığını belirtilmekte ve yine başka bir ifade ise Müstaz Çeltik'i tanımadığını tesbit edilmiş bulunmaktadır. Bu ifade esasen benim ifade değildir. Baki altında hazırlanıp yazılmış ifadedir. Bu itibarla kabul etmiyorum dedi.

Sanığın 11/4/973 tarihinde tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Benim bu örgütle hiç bir alakam yoktur. Sorguun haricinde kalan hususları kabul etmiyorum. Nüfus cüzdanımı ya kaybetmem üzerine bulup almışlardır. Veyahutta Baki İççi tarafından alınıp onlara verilmiştir dedi.

Sanığın 12/4/973 tarihinde Askeri Savcılıkta tesbit edilen diğer bir ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Sorguda belirttiğim sebeplerle bu ifadedeki beyanında kabul etmiyorum dedi.

Bu sırada sanıkların tutuklanmasıyla ilgili talimat zaptı aranırken sanıklardan Sami Sarı'nın uygunsuz hareketi üzerine mahkeme başkanı tarafından dışarı çıkartılmasının istenmesi üzerine sanıklardan Süleyman Yeşil'in ayaklanarak faşist köpek sen sus dediği, keza sanıklardan Hikmet Şenses'in bağırarak benide atın dediği yanlış yazıldı, Savcıda uynyor, gülüyor dediği, sanık Aslan Kılıç ~~şakşak~~ (Silindi) söz isteyerek tahrifat yapıyorsunuz dedi. Kendisine tekrar doğru yazıldığı ve yazılan yanlış kısmın zapta düzeltilerek geçtiği hatırlatılmasına rağmen tekrar bağıracağı görüldü ve zapta geçti.

Mahkeme Başkanı sanıklardan Sami Sarı'nın salondan dışarı çıkartılmasını söylediğinden sanığın salondan alınması görevlilere bildirildi.

Sanık Mustafa Oruçoğlu söz isteyerek; mahkeme heyeti duruşmanın başından bu yana kadar Savcının usulsüz ve kanunsuz hareketlerine göz yummuştur. Aynı zamanda mahkeme heyeti de devamlı olarak usulsüzlük ve kanunsüzlük yapmıştır. Biz mahkemenin ve yargılamasının sağlıklı bir şekilde yürütmesi için usulsüzlüklere ve kanunsüzlüklere göz yumduk. Gerçeklerin açığa çıkması açıkça Savcıya ve heyetinizi rahatsız etmektedir. Evvelki duruşmada bir arkadaşımızın duruşma inzibatını bozmayacak bir hareketi, usul hükümlerine uygun olan hareketi sırf o arkadaşın özel bir kişi, bir sınıf kişi beslenildiği için arkadaşını mahkemeden atmak amacı ile dediğinde sanığa evvelki duruşma hakkında gereği yapıldığı şu andaki durum hakkında söyleyeceği bir hususu varsa söylemesi

aksi halde sözünün kesileceği hatırlatıldı.

Siz bu andaki tutumunuzla Türkiye'nin bu politik ortamı içinde ve kritik ortamda sanıklarla erleri karşı karşıya getirmekle kan dökme istiyorsunuz, provagasyon yapmak istiyorsunuz. Biz bu provaga yana gelmeyeceğiz ancak usul hükümleri ve kanunları çiğneyen tutuma karşı mücadele edeceğiz ve bu mücadelenin kaba kuvvetle bastırılmasının neticelerinden hiçbir zaman biz sorumlu olmayacağız dedi.

Sanık Aslan Kılıç söz isteyerek; biz gerçeklerin ortaya çıkmasından korkmuyoruz, siz korkuyorsunuz, kendisine yerine oturması ikaz edildi.

Sanığa bu hususta söz verilmeyeceği yerine oturması söylendiğinde niçin söz verilmediği bizzat kendisi tarafından sorulduğunda sözlerinin şu andaki davranışla alakası olmadığı nedeniyle kendisine söz verileceği hatırlatıldı.

Sanık bütün ikaza rağmen yerine oturması sırasında, burada oyun oynanıyor dedi.

Sanık İrfan Çelik söz istedi ve hadisenin Güner-Alakoç'un hareketi üzerine çıktığı, ancak Sami Sarı'ya atfedildiği, bu nedenle duruşma zaptına geçen hususuna tahrufat yapılarak geçildiği ve bunun heyetçe örtbas oihetine gidildiği, bu husus mahkemenin davranışlarının en küçük örneğidir, kanunsuz davranışlarının en küçük örneğidir dedi.

Hadiseye neyin-neden olduğu sebep olduğu o sırada sanık Hüseyin Açıkgöz'ün tutuklanmasına dair zaptın aranması nedeniyle duruşmayı idare eden Hakim tarafından görülen ve mahkeme başkanı tarafından kendisine bildirilmesi üzerine yazılı şekilde zapta geçtiğinasara alınarak ileri sürülen nedenler üzerine mahkeme başkanından durum sorulduğunda;

Önde bulunan Güner Alakoç'un gülmesi üzerine gülmemesinin ikaz edildiği, Sami Sarı'nın bağırdığı ve bu nedenle duruşma salonundan çıkartıldığı tesbit edildi. Sami Sarı'nın bağırdığı ancak mahiyetinin diğerlerinin bağırması üzerine anlaşılmadığı bildirildi.

Sanık Hikmet Şenses söz isteyerek; Güner Alakoç'ua gülmesi üzerine veyahut görmemesi rağmen gülmemesi üzerine mahkeme başkanı tarafından yapılan ikaz bizler tarafından uygun görülmediğinden yukarıda yazıldığı şekilde sanıklar tarafından tepkiyle karşılanmıştır. Esasenda Savcıda zaman zaman gülme mektedir. Bu itibarla olaya karışan Sami Sarı'nın dışarı çıkartılmasına dair Mahkeme Başkanı tarafından alınan karardan rucu edilmesini isteriz dedi.

Sanık Teki Çerit söz isteyerek; bizim hareketimiz mahkeme başkanının küçümses şekilde bağırarak Sami Sarı'yı atmasından sonra olmaktadır. Bu şekilde bağırması yersizdir. Oturma be diye bağırıştır. Aynı bu şekilde bağırmaı evdeki çocuklarına yapısın dedi.

Sanık Ali Taşyapan söz işteyerek duruşmanın insibatinı mahkeme başkanı, mahkeme heyeti ve Savcı besmektedir. Bundan sonra sorumluluk kabul etmiyorum dedi.

Sanık Hüseyin Açıkgöz'ün 15/2/973 tarihli tutuklama mahkemesince tesbit edilen ifadesini muhtevi zabıt okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu. Bu ifade Savcılık ifadesinin bir özetinden ibarettir, kabul etmiyorum dedi.

Sanık sorgusuna karşı sanıklardan söz isteyen olmadı.

GEREKİ DÜŞÜNÜLDÜ: 1- Henüz sorguları tesbit edilmiş bulunan buşun sanıkların müteakip duruşma günü duruşmada İHZAREN hazır bulundurulması için Sıkıyönetim Askeri Savcılığına müzekkere yazılmasına,

2- Duruşmanın inzibatını temin mahkeme başkanına ait olduğu cihetle mahkeme heyetine karşı uygun olmayan davranış nedeniyle duruşma salonundan çıkarılan Sami Sarı'nın yeniden salona alınmasına dair talep hakkında bir karar ittihazına mahal olmadığına,

3- Sorguların başlanıldığı günden bu güne kadar sanıkların suç teşkil eden beyanları hakkında sorgular hitamında bir karar ittihazına,

4- Mahkemeye ve mahkeme heyeti başkanına uygun olmayan söz ve davranışlarda bulunan sanıklardan Süleyman Yeşil, Muzaffer Oruçoğlu, Aslan Kılıç ve Hikmet Şenses'in 353 sayılı Kanunun 143/2 nci maddesi gereğince 15 şer gün hafif hapis cezası ile tecziyelerine ve cezanın infazı için Sıkıyönetim Askeri Savcılığına müzekkere yazılmasına, duruşmanın uzakta bulunan sanıklara yapılan tebligatın uzadığı yapılan tatbikatla anlaşılacakla 20/8/1974 Salı günü saat 09.30'a talikine oybirliği ile karar verilip açıklandı. 6/8/974

BAŞKAN

UYR

UYR

Z. KATİBİ

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ

Duruşmanın talik edildiği muayyen gün ve-saatte mahkeme başkanı Müstaz Ünay'ın mazereti nedeniyle hazır bulunamadığından mahkeme kurulu;

BASKAN : Top.Alb.İhsan Hepceşkun (943-11)

UYE : Hakim Kd.Bnb.W.Günay GENCER (956-6)

UYE : Hakim Bnb.Gültekin TURAN (462) den mütecekkil

iddia makamında Hakim Bnb.Yaşar Değerli ve zabıta Selahattin Güzeycan hazır oldukları halde duruşma salonunda toplandı.

Yoklama yapıldı, sanıklardan Mehmet Çiçek, Nizasettin Karakoç Bekir Erol-Biringç, Feryal Sarıoğulları, Cem Somel, Seyithan Dekay, Muhsin Canik, İrfan Çelik, Nezihe Bahar, Kemal Bahar ve Gürsel Bezek ile müdafilerinden avukat Nebil Varby ve avukat İsmail Hakkı Altan'ın gelmiş oldukları anlaşıldı.

Salondaki yerlerine alınmış olan sanıklar ve müdafilerinin yüzlerine- karşı açık duruşmaya başlandı.

Bu sırada sanıklardan Muhsin Canik rahatsız olduğunu bildirdiğinden salondan çıkarılmasına müsaade edildi.

Sanık MEHMET ÇİÇEK sorgusunda: İddianamede bana isnat edilen suçlar hakkında uzaktan ve yakından hiçbir alakam-olmamıştır.1971-972 senesinde ben Tunceli lisesinde öğrenci-iken bir bildiri-hikayesi yüzünden bir iftiraya maruz kalarak mağdur edilmişimdir.Bu bildiri hikayesi olayı şöyle cereyan etmiştir; gece-saat-09.30 sıralarında ben Tunceli 'de bir kahveden çıkarak evime gidiyordum.Bir sokaktan geçerken sayıları bir kaç tane olan, üzerleri renkli dikkat çekici birkaç kağıt gördüm.O anda bu kağıtları eğilip almak istedim.Tam o esnada yani kağıtları almak için eğilirken şahsen tanıdığım fakat samimi olmadığım Mehmet Gündüz isiminde bir şahsın bana sen hırsızın demesiyle karakola gitmemi teklif etti.Bende hırsız olmadığım için ve basıma böyle asılsız bir olayın geldiğini bilmediğim için birbirimize her hangi bir zorluk çıkarmadan karakola kadar gittik.Karakolda Mehmet Gündüz beni polislere hırsız diye tanıttı.Polisler sen ne çaldın dediler.Bende hiçbir şey çalmadım.Olayı yukarıda anlattığım gibi polislerde tekrar anlattım.Polisler bu sefer o kağıtların üzerindeki yazıları benim yazıp dağıttığımı iddia ettiler.Bense böyle bir suç işlemedim, ilgim yoktur dediğimde polisler bu sefer işkenceye tabi tutular.Bu işkence iki gün iki gece aralıksız olarak devam etti.Çağdışı bu işkenceler karşısında ben fazla dayanamadım, polislerin isteklerini kabul etmek mecburiyetinde kaldım.Üçüncü gününde Tunceli Jandarına Birlik Karakoluna götürüldüm.Orada bazı isimleri bana kabul ettirdiler.Calarda suç ortaklarımış gibi gösterdiler.İşkence şekilleri falakaya yatırmak, joplamak, teğme vurmak, sağ çekmek, aç ve susuz bırakmak durum bu haldeyken ben Tunceli polisinin bütün isteklerini kabul ettim.Üçüncü-gününde beni Tunceli C.Savcılığına çıkardılar.C.Savcısı beni tutuklayarak Tunceli cezaevine götürüldüm.Orada mahkemeye çıkarılma tarihi tarafıma bildirildi.Mahkemen 16.Haziran.1972 günü olarak tarafıma bildirildi.Ben o gün mahkeme-olmam laziken mahkemeye bir gün kala Diyarbakır Sıkıyönetim tutukevine götürüldüm.Orada 3 ay kadar tutuklu kaldıktan sonra 22.Eylül.1972 de tahliye edildim.Tahliye olduktan sonra Nazimiye'nin-Aşağı Deluca köyünden olan evime gittim.Normal olarak işlerimle meşgul oldum.Anneme ve babama yardım ediyordum.19.Subat.1973 de köyde düğün yaparak evlen-

dim.20.Şubat.1973 de Jandarınalar tarafından evimden alınarak Tunceli-ye götürüldüm.Tunceli Savcısı benim hakkında-gıyabi tutuklama-kararının olduğunu bana söyledi.Ben ise gıyabi tutuklama kararının mahiyetini bilmiyordum.Sadece Tunceli-C.Savcisından istihanda bulunduğunda burada anarşik olaylar olmuştur, anarşistler yakalanmıştır, seninle bunlarla ilgin varmıdır yokmudur dediğinde bende anarşist ve komünistlerle herhangi bir ilginin olmadığını söyledim.Daha sonra tutuklanarak Tunceli cezaevine götürüldüm.Ertesi gün ordan alınarak Diyarbakır-a götürüldüm.Diyarbakır'da hücreye alındım.15 günlük hicra-zarfında iki sefer gözüm kapalı olarak neresi olduğunu bilmediğim bir yere götürüldüm.Orada bana bazı suçlamaları kabul etmemi istediler.Bende yapılan işkence karşısında o tür suçlamaları kabul etmek mecburiyetinde kaldım.Daha sonra Askeri Savcılığa götürüldüm.Eğer Askeri Savcı hatırlıyorsa ve unutmuşsa ifadem alırken beni Askeri Savcılığa götüreren uzun boylu, esmer, kıvrıkcak saçlı, bir mit-Subayı yanımdaydı.Devamlı olarak içeri girip çıkıyordu ve hatta emin olunki beni Askeri Savcılığa götüreren o mit subayı sen ilk gittiğin yerde sana söylenenlerin-aynısını şimdi gideceğin yerde kabul etmezsen o zaman Vay senin haline diyerek bizzat beni tehdit etmiştir.Gerek Askeri Savcılık bu subayın yanında ifadem alması ve gerekse bu subayın beni tehdit etmesi Askeri Savcılıkta söylenenleri kabul etmek mecburiyetinde kalmışımıdır.Baha evvelce belirttiğim gibi eğer inandıysanız durumum o zaman bundan ibarettir.İşte bu durum karşısında gerçekte hiç bir ilgisiz olmayan bu tür ifadeyi kabul etmek zorunda kalmışımıdır.Benim mevcut olan örgütle uzaktan veya yakından herhangi bir ilginin olmamıştır.Tunceli bölgesinde çalışma yapan İbrahim Kaypakkaya ve Muzaffer Oruçoğlu'nu tanımiyorum.Ancak Muzaffer Oruçoğlu'nu mahkeme salonunda başka arkadaşlardan sorarak bana göstermişlerdir.Ve ilk kez mahkeme salonunda gördüm.Daha evvel Muzaffer Oruçoğlu'nu görüşmemişim.Sayın iddia makamının iddianamesindeki beni suçlayan bu suçlamaları reddediyorum.İddia makamı benim kasımdan ve fiili durumumdan Marksist-Leninist ve Maoist yöntende bir örgüte girmenin sınırlarına aşan bir sonuç-söz kenarındadır demektedir.Ben Marksist-Leninist ve Maoist-değilim.Tutuklu bulunduğum sıralardan kendi fikrimi ve düşüncemi belirtmişimdir.Ben tutuklu iken mahkemeye sunduğum 31.10.1973 tarihli dilekçemde şöyle demiştim.Ben böyle fikirleri benimsemiyorum vede benimsemeyeceğim şeklinde samimi olarak belirtmişimdir.Dilekçemde belirttiğim gibi şimdi gene samimi olarak tekrar etmekteyim.Ben böyle fikirleri benimsemiyorum vede benimsemeyeceğim.Dava sanıklarından benimle ilgili ifadeleri olan sanıklar ifadelerini vermişlerdir.Kimlerle beraber olduklarını sorgularını verdilerken belirtmişlerdir.Benimle hiçbir ilginin olmadığını sorgularında söylemişlerdir.Durumum bundan ibaret iken sayın iddia makamının beni örgüt üyesi olarak göstermesi yanlıştır.Sayın iddia makamı vicdanen düşünürse yanlış soruşturmanın içerisinde beni örgüt üyesi olarak göstermiştir.Tahmin ederimki sayın iddia makamında benim örgüt üyesi olmadığının kanaatine varmıştır.T.C.K.nun 146/3 nolu maddesine göre yargılanmakta olmana rağmen mahkememizce yapılan sorgu sırasında iddia makamı tarafından varlığı iddia edilen gizli örgütün üyesi olmadığımı yüksek mahkememizcede anlaşılmaş bulunduğu kanısındayım.İddianamedeki suçlamaları ve Askeri Savcılıkta alınan ifadeyi reddediyorum.Suçsuzum.Bu nedenle yüksek mahkememizce beraatime karar

verilmesini saygılarıyla dilerim dedi.

Sanığın 6/3/973 tarihinde Askeri Savcılığa tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

- Sanıktan soruldu: Bu ifade hazırlanmış vaziyetteydi. Savcı bana, siz böyle böyle hareketler yapmışsınız dedi. Bende sorguda belirttiğim şekilde korktum, kabullendim ve haptı imzalamadım dedi.

- Tunceli Ceza Mahkemesinin 22/2/973 gün ve 973/22 sayılı zaptı okundu. Bunda sanığın hüviyetinin tesbit edildiği ve hakkındaki giyabi tutuklama kararının vicahtiye çevrilmiş olduğu anlaşıldı.

Görülen lüzum üzerine sanığa soruldu: Sanıklardan Ziya Aydın Ali Yıldız, Musa Söğüt, Süleyman Yeşil'i tanırım. Fakat aramızda ıleri derecede bir arkadaşlık yoktur. Kendileriyle evlerde toplanıp herhangi bir şekilde eğitim çalışması yapmadım dedi.

Sanık sorgusuna karşı alakalı sanıklardan söz isteyen olmadı. ıı görüldü.

Sanık Mehmet Çiçek ayrıca yazılı olarak hazırladığı 3 sayfa ile ibaret 20/8/974 tarihli yazılı sorgusunu ibraz etti. Alınıp kaydı yapılarak dosyaya kondu.

- Söz isteyen sanık müdafilerinden avukat Nebil Varay: 353 sayılı kanunun 159 ncu maddesi şeriklerin dinlenmesinden sonra sanığa bir diyeceği olup olmadığının sorulmasına amirdir. Cysa tutuklu sanıklardan büyük bir kısmı halen duruşmada hazır değildir. Bunun nedeni şu anda bilinememektedir. Ancak eski uygulamalarda görüldüğü gibi bu durumda tutuklu sanıkların duruşmaya katılmalarına kadar duruşmaya bu gün ara verilmesine karar verilmesini ve sanıkların duruşmaya girdikten sonra bu gün sorgusu yapılan sanığın sorgusuna karşı ne diyeceklerinin sorulmasına karar verilmesini talep ederim dedi.

Dava dosyası tetkik edildi. Serguları yapılmayan bütün sanıkların ihzaren celplerine karar verildiği ve karar gereğinin ifası için Sıkıyönetim Askeri Savcılığına müzekkere yazıldığı ve buna rağmen mezkur sanıklardan yalnız Mehmet Çiçek'in gelmiş olduğu ve diğerlerinin gelmedikleri anlaşıldı.

GEREĞİ İNŞUNULDU: K- İhzaren celplerine karar verilen diğer sanıkların yeniden İNZAREN celplerine ve yeteri kadar ihzar müzekkerei tanzim edilerek duruşma günü hazır bulundurulmaları için Sıkıyönetim Askeri Savcılığına müzekkere yazılmasına, ve karar gereğinin ifası nazara alınarak duruşmanın 10. Eylül. 1974 Salı günü saat 09.30'a taliki ile tutuklu bulunan sanıkların tutukluluk hallerinin devamına karar verilip açıklandı. 20/8/974

BASKAN

ÜYE

ÜYE

Z. KATİBİ

den ve tanıdığım Ramazan Balpetek ve Bayram Laçın'ın isimlerini vermek mecburiyetinde kaldım dedi. İlaveten Ramazan Balpetek'i kendisine ayak kabi yaptıрма sebebiyle tanırım. Fakat ileri derecede bir arkadaşlığım ve dostluğum yoktur dedi.

Sanık BAYRAM LAÇIN sergusunda: 1972 yılının 3 ncu ayın başlarında Siverek'te beyname dağıtılmıştı. Ondan dolayı gelişigüzel 30 kişi yakalandı. İçlerinde bende vardım. Bir ay gözaltında kaldıktan sonra koğusturmaya yer olmadığına dair karar verilerek serbest bırakıldım. 1/10/1973 de bu olaylardan dolayı tekrar gözaltına alındım. Diyarbakara götürüldüm. Orda Seyithan Dekay'ı gördüm. Seyithan Dekay'a işkence yapıyorlardı. Oda bir takım ifadeler veriyordu. Onun söylediklerini banada kabul ettirdiler. Olaylarla hiçbir ilişkim yoktur. Ne bomba sakladım nede bir toplantılarına katılmışımdır. Kimseyide tanımiyorum dedi.

Sanığın 5/2/1973 tarihinde Askeri Savcılığa tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Bu ifadeyi kabul etmiyorum. Gerçek dışıdır. Savcı ifadeyi kendisi yazdırdı. Bende imzalamak mecburiyetinde kaldım dedi.

Sanığın Diyarbakır Sıkıyönetim Askeri Mahkemesince tesbit edilen ifadesini muhtevî 10. Şubat. 1973 tarihli ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Savcılıkta ifade verdikten sonra mahkemeye götürülmek üzere bir odaya konduk. İçerde enbaşılar vardı. Bizi biribirimizle konuşturuyorlardı ve enbaşılar mahkemede ifadeyi değiştireceksiniz şeklinde baskı yapıyorlardı. Bu sebeple mahkemeye çakırıldığında eski ifadedeki kabul etmek mecburiyetinde kaldım dedi.

Sanık sergusuna karşı huzurda bulunan sanıklardan bir söz bstenin bulunmadığı anlaşıldı.

Sanık MEHMET ÇIPLANLIK sergusunda: Ben 23-gün mit hücrelerinde kaldıktan sonra Savcılığa çıkarıldım. Daha önce Seyithan'ın baskı altında verdiği ifadeye dayanılarak benden de aynı doğrultuda ifade alındı. Aslında benim olaylarla hiç bir ilişkim yoktur. Bulunmuş olsaydı Seyithan'ın yakalanmasından 3 gün sonra beni alıp Diyarbakır'a götürülürdü. Şayet öyle bir olayı ikimiz yapmış isek Seyithan'ın yakalanmasından üç gün sonra nediye bekleyeyim. Çekip bir tarafa giderdim. Benim kimse ile hiç bir ilişkim yoktur, kimseti tanımiyorum. Seyithan benim mahalle-ardaşımıdır. Ailece birbirimizi tanırız. Bunun dışında kimseyle hiçbir ilişkim olmamıştır. Örgütle hiçbir ilişkim yoktur. TİKKO ismini ceza evine alındıktan sonra öğrendim. İfadem bundan ibarettir dedi.

Sanığın 6/2/1973 tarihinde Askeri Savcı tarafından tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Daha evvel emniyette baskı altında ve Seyithan'ın ifadesine paralel bir ifade alınmıştır. Okunan ifade bu emniyet ifadesinin aynıdır. Savcı tarafından yazılmıştır. Bende imzaladım. Kabul etmiyorum dedi.

Sanığın 10/2/1973 tarihinde Diyarbakır Sıkıyönetim Askeri Mahkemesince tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Savcılığa mahkemeyi ayırdedemiyordum. Bu sebeple mahkemeye çıkarıldığında serduklarında Savcılık ifademi kabul ettiğimi söyledim dedi.

Sanık CELAL-ERDOĞANUS bsrğesunda: Ben ne Mit ne Savcılık nede emniyet ifademi kabul etmiyorum. 30. Ocak. 1973 günü Siverek'ten Diyarbakır'a daha sonra-öğrendiğim mite götürüldüm. Orada 30 gün banayapılan işkenceler sonucu şunraltı bir ifade verdim. Benim yakalanmama sebep okulda kültürel faaliyetlerde bulunduğumdan dolayı emniyetin gözüne çarpmış olacağım ki ve zaten Siverek'te ilk yakalanmalarda da yakalandım. Onun için bu son olaylar dolayısıyla tekrar yakalandım. Ben kimseyi tanımiyorum, hiç kimseyle örgütsel bir ilişkim yoktur. Ancak ilerici bir yurtseverim. Bundan başka diyecek bir şeyim yoktur dedi.

Sanığın-22/2/973 tarihinde Askeri Savcılıkça tesbit edilmiş olan ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Bu ifadeyi uzun işkenceler sonunda bana imza ettirmek mecburiyetinde bıraktılar. Esasen bir kısmını yine bana zorla ve kağıtlara dikte ettirmişlerdir. Sonra bu hususlar okunan zapta geçirilmiştir. İfadenin yüzde doksanı doğru değildir. Yüzde onu ise benim spursuz olarak söylediklerimizden ibarettir. Fakat bunların neler olduğunu şimdi bilemem. İfadenin yanlış olduğu ifadeye geçen teksir makinasının çalınması olayı açıkça göstermektedir. Çünkü tarafımızdan teksir makinasının çalındığı sırada ben karakoldaydım. Bu itibarla ifadeyi kabul etmiyorum dedi.

Sanığın 23/2/973 tarihinde Diyarbakır Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde tutuklanması sırasında tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Tutuklama mahkemesine çıkarıldığım sırada ayakta duramayacak haldeydim. Yalnız yurtsever olduğumu söylemiştim. Diğer hususları ben söylemedim dedi.

Sanık sergusuna karşı diğer sanıklar şimdilik bir diyecekleri olmadığını bildirdiler.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ: Sorgulara devam edilmek üzere duruşmanın 20. Eylül. 1974 Salı günü saat 09.30'a talikine karar verilip açıklandı.
20/8/974

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

Z. KATİBİ

Duruşmanın talik edildiği müayyen gün ve saatte mahkeme kurulu
 BASKAN : Top.Alb.Mumtaz ÖNAY (944-178)
 ÜYE : Hakim Yb.M.Günay-GENCER (956-6)
 ÜYE : Hakim Bab.Gültekin TURAN (462) dan müteekkil

iddia makamında Askeri Savcı Hakim Kd.Yzb.Yasar Değerli ve zabıtta Selahattin Güzeycan hazır oldukları halde duruşma sahenunda toplandı.

Yoklama yapıldı, sanıklardan Nezihe Bahar, Muzaffer Oruçoğlu, Hikmet Şenses, Aslan Kılıç, Davut Kurun, Süleyman Yeşil, Zeki Şerit, Cem Semel, Seyithan Dekay, Muhsin Canık, İrfan Çelik, Ali Taşyapan, Gürsel Bezek, Kemal Bahar, Süleyman Dursun, Celal Bezatlı, Hasan Gülmez, Feryak Sarıoğulları, İsmail Özbay, Mehmet Altınbaş, Ali Turan ve Kalender Durdu'nun, müdafilerinden avukat İsmet Aygür'ün gelmiş oldukları anlaşıldı.

Sanıklar ve müdafinin yüzlerine karşı açık duruşmaya devam edildi. Dosya tetkik edildi.20/8/1974 tarihli celsede sanıklardan Mehmet Çiçek'in sergüsü yapıldıktan sonra duruşmanın 10.Eylül.1974 gününe talik edildiği, ancak aynı gün saat 14.00 de sanık Ramazan Balpetek, Bayram Laçın, Mehmet Çıplanlı ve Celal Erdeğmuş'un talepleri üzerine duruşma gününün öne alınarak 20/8/1974 günü sergularının yapılmış olduğu, ancak bir kısım sanıkların haklarında verilen hafif hapis cezasının infaz edilmesi nedeniyle duruşmada hazır bulunmadıkları gibi bir kısmında maddi imkansızlık nedeniyle sergu sırasında hazır bulunmadıkları anlaşıldığından isimleri belirtilen sanıkların sergularına dair duruşma zabıtlarının okunmasına geçildi.

Sanıklardan Mehmet Çiçek'in sergüsünü ihtiva eden 20/8/1974 tarihli duruşmaya ait 367-369 sıralı duruşma zabıtları okundu.

Duruşma gününün öne alınmasına dair 20/8/1974 tarihli tensip zaptı okundu.

Sanıklardan Ramazan Balpetek, Bayram Laçın, Mehmet Çıplanlı ve Celal Erdeğmuş'un sergularını ihtiva eden 371-373 sıralardaki duruşma zabıtları okundu.

Okunan zabıtlara dair sanıklardan bir diyecekleri olup olmadığı soruldu.

Sanıklardan bu hususta söz isteyen bulunmadığı anlaşıldı.

Bu sırada geldikleri anlaşılan avukat Zehra Önel, avukat Necla İltar ve avukat Nevzat Helvacı salendaki yerlerine alındılar.

Sanıklardan Hikmet Şenses söz isteyerek mahkemeyi redle ilgili bir dilekçesi olduğunu bildirdi.

Sanık Hikmet Şenses tarihsiz 5 sayfadan ibaret ve mahkemeyi redde dair dilekçesini bizzat okudu.Dilekçe alındı.Kayı yapıp dosyaya kendü.

Sanıklardan Muzaffer Oruçoğlu güvensizlik ve mahkeme heyetini redde ilişkin dilekçesini okuduğunu bildirerek okudu.

Sanık Muzaffer Oruçoğlu okuduğu tarihsiz, 6 sayfadan ibaret dilekçesini ibraz etti.

Sanık Ali Taşyapan aynı talebe bende katılıyorum.Keza Süleyman Yeşil, İrfan Çelik, Zeki Şerit, Nezihe Bahar, Muhsin Canık, Davut Kurun ve Aslan Kılıç aynı taleplere iştirak ettiklerini ayrı ayrı bildirdiler

Bu arada sanıklardan Aslan Kılıç mahkemeye güvensizlik ve

mahkemeyi red hakkında yazılı olarak hazırlanamadığını, ancak irticalen diğer sanıkların beyan ettikleri hususlara bazı hususları ilave edeceğini bildirdi.

Sanık Aslan Kılıç; bu red taleplerimizde çok önemli gerekçelerden biride duruşma Hakiminin zabıt tahrifatçılığıdır. Bunu bir kaç örnekle açıklayacağım. Duruşma zabıtlarınının 345 nci sayfasında belli bir satır başından sonra şu cümlelere rastlanıyor. Sanık Zeki Şerit kersanlığı nereden öğrendiğimizi serdum dedi. Bu cümlenin üstünde ve altında e celsede sergu veren Hasan İlder'in sergusundan başka hiçbir cümle veya elay belirten beyanlar yoktur. Bu duruşma zaptını eline alan fakat duruşmaları izlemeyen, ister Yargıtay üyesi olsun, ister dava ile ilgili bir hukukçu veya sanık olsun aklına gelecek ilk düşünce şudur. Demekki Hasan İlder sergu verirken Zeki Şerit kalkmış ve üstelik ertada hiç bir şey yokken bu cümleleri sarfetmiş. Çünkü duruşma zaptı usul hükümlerine göre duruşmada cereyan eden bütün elayları ve sarfedilen bütün sözleri kapsar. Duruşma zaptına Zeki Şerit'le ilgili bu cümleden başka herhangi bir elayı belirten başka bir beyan geçmediğine göre demekki Zeki Şerit oturduğu yerden ertada hiçbir şey yokken kalkıp bu müdahaleyi yapmış. Fakat işin aslı öyle değildir. O duruşmayı izleyen sanık, müdafii, dinleyici ve hatta salenun inzibati ile görevli Subay ve erlerde bilirkişi duruşmanın Zeki Şerit bu cümleyi sarfetmeden önce kavgalı gürültülü bir sürü elay oldu. Sergusu biten Hasan İlder'in sergusuna karşı sanıklardan Mustafa Zaffer Ruçoğlu, İrfan Çelik ve diğer Tunceli sanıkları serguya karşı söz istediler. Duruşma Hakimi tarafından bu söz istemeler engellenince söz kesmeyi ve söz kersanlığının belirtme anlamında Zeki Şerit e cümleyi kullanmak zorunda kaldı. Zeki Şerit'in bu cümlesi inzibati bezar veya bezmaz şu anda tartışma konusu olan e değildir. Sözünü ettiğimiz duruşma zaptına Zeki Şerit'e bu cümleleri söyleten elayların hiçbirinin geçmemesidir. Yani sanık Hasan İlder'in sergusuna karşı söz isteyen ilgili sanıklara söz verilmediği duruşma zaptına geçmiştir. Bu e duruşmadaki hırğür içerisinde gözden kaçırılan çok önemli fakat duruşma Hakiminin kanunsuzluğunu gizlemesi çok ustaca ve kurnazca becerdiğinin en önemli örneğidir. Zabıt tahrifatı ile ilgili diğer çok somut bir örnek Sami Sarının duruşmadan atılması ile ilgili zabıt beyanları ve e celsede geçen elaylarla ilgilidir. Zabıtların 364 ncu sayfasında Sami Sarı'nın duruşmada atıldığı aynen şöyle ifade edilmektedir. Bu sırada sanıkların tutuklanması ile ilgili zabıt aranırken sanıklardan Sami Sarı'nın uygunsuz hareketi üzerine mahkeme başkanı tarafından dışarı çıkartılmasına karar verildi. Oysa Sami Sarı atılmadan önce tutuksuz sanıklardan Güner Alakeç ön sırada hafif bir tebessümde bulunmuş ve mahkeme başkanı çok kaba bir şekilde bu gülümsemeye müdahale etmiştir. Biz bu kaba müdahaleye önce ses çıkarmadık. Hatta gülümseyen arkadaş ayağa kalkıp herhangi kastının olmadığını fakat bir hata ise bırakacağını söyleyerek ortalığın karıştırılmamasını söyledi. Arkadaş bu sözleri söyledikçe mahkeme başkanı daha bir cin fitil kesildi. İşte Sami Sarı'nın atılmasına yol açan elaylar e celsede cereyan etti. Duruşma zabıtlarında bunlarla ilgili tek kelime yok. Üstelik belirttiğimiz her iki örnekte de duruşmada atılan sanıklardan başka daha birkaç kişiye hücre cezası verilmiştir. Duruşma zabıtlarında hücre cezasının dayanağı olarak belirtilen elay ve sözlerdende bahsedilmemektedir. Örnek duruşma zaptınının 365 nci sayfasında şu cümle yer alıyor. Sanıklardan Aslan Kılıç söz istedi ve siz burda gerçekleri örtbas etmek istiyerseniz dedi ve kendisine sözlerine devam ettirilmeyeceği bildirilerek yerine

eturtuldu. Ve zaptın bir sonraki sayfasında sanıklardan Aslan Kılıç mahkemenin inzi batını bezdüğü gerekçesile kendisine 15 gün hücre cezası verilmiştir kararı yer alıyor. O elayları e günkü duruşmayı bilmeyen akli başında barakalın hukukçuluğunu herkez duruşma zabıtlarının bu kısımlarını okuyunca acaba hangi yargıya varacaktır. Acaba hücre cezası alan sanığın hangi davranışı ile mahkemenin inzi batını bezdüğünü öğrenecektir. İkinci belirteceğim husus bu mahkemenin duruşmaların başından beri sanık sergularına karşı takındığı değişik davranış üzerinedir. Mahkeme 22. Ocakta benim sergum bittiği zaman sergu sırasında savunma ve iddia çerçevesini aştığım gerekçesile hakkında dava açılması için sergumu 1 nci Ordu Komutanlığına gönderdi. Serguyu alan Sıkıyönetim Savcısı mahkemenin talebi üzerine şunu söylüyor; gerek duruşma tutanağına geçen gerekse yazılı olarak verilen layihalarda açıkça komünist olduklarını beyan eden sanıkların kendileri için muharik olan ideolojik hususlar kendi kıymetlendirmelerinden ibarettir. T.C.K.nun 146 nci maddesine göre yargılanan ve bu maddede müeyyidesi ölüm cezasına kadar ulaşan bir suçun sergu ve savunması sırasında böyle bir suçun sahip ve sebepleri arasında kendilerini suç işlemeye iten fiili ve fikri nedenlerin açıklanmasında ideolojilerine sığınmaları savunma hakkının sınırları içinde görülmüştür ve bu nedenle hakkında takipsizlik kararı verilmiştir Sıkıyönetim Savcısının belirttiği bu gerekçeyi sergumuz sırasında biz sanıklar, müdafiler yüzlerce defa mahkemeye hatırlattılar. Mahkeme bütün bunları bilmesine veya bilmiyorsa hatırlatılmasına rağmen sanık sergularına en kaba en yersiz müdahalelerini yapmaktan hiçbir zaman çekinmedi. Bu durumun tanığı duruşma zabıtlarıdır. Bu konuda diğer bir örnek özellikle duruşma hakimi ve denizci üye hakim değişik sanıkların serguları karşısında değişik tavır takınmalarıdır. Bu iki Hakim ve özellikle bunların en tahrikçisi üye Deniz Hakim iddianameye göre hakkında ağır cezalar istenen sanıkları sergusu sırasında kendilerinin ideolojik görüşleri ile ilgili sözlerine asla müsamaha etmemişlerdir. Çünkü biliyorlardı ki bu sanıklar nasıl olsa bu sözleri sarfetmekten veya iddianamedeki ideolojik isnatları kabul etmekten kaçınmayacaklardır. Onun için burada söylememeliyiz. Birde iddianameye göre hakkında ağır ceza istensin veya istenmesin durum gerçekten cezai açıdan hafif olan ve hatta bir kısmının buradaki dava ve dava konusu elaylarla hiçbir ilgisi olmayan sanıkların serguları karşısında takınılan tavır vardır. Mahkeme bu sanıklara ideolojik görüşünüz nedir, Aslan Kılıç mahkemeden atıldıktan sonra niye mahkemeden çıktınız, Savcının İbrahim Kaypakaya'yı öldürmesi ile ilgili dilekçeye niçin imza attınız gibi serular serarak bu sanıkları açmaza düşürmek, onları suçlayıp ağızlarından onları suçlayıcı beyanlar keparmak için yaptığı binbir cambazlığın tanığı yine duruşma zabıtları ve bu davayı izleyen herkeştir. Örnek sanıklardan Fatma Erez, Hasan İltar ve Celal Erdoğan'a ısrarla döne-döne bu serular tekrar tekrar serulup verdikleri cevabın kendilerini suçlayıcı olup-olmamasına göre duruşma zaptına geçirilmiştir. Oysa aynı mahkeme duruşmaların başında sergu ve veren sanıklara değil böyle bir seru sermak, onları bu konuda kenuşturmamak için yapmadığı kanunsuzluk kalmamıştır. Red gerekçesi ile ilgili diğer bir husus bu mahkemede duruşma hakimi ile üye deniz hakim sen havadis gazetesi muhabirliğidir. Mahkeme bundan 4-ay önce mecliste af Kanunu görüşülürken bizlerin mahkemede verdikleri sergulardan, dilekçelerden keyfi pasajlar seçerek iddianamedeki sadece iddia durumunda olan

belgelerden bir desya hazırlayarak Sen Havadis gazetesine iletmis ve e zaman bu gazetenin Af Kanunu aleyhinde yürüttüğü kampanyaya var gücü ile destek olmuştur. Nitekim bu gazetede benim, Hikmet Şenses'in ve Hasan İlter'in haklarındaki iddialar ve sergularımızla ilgili bölümler yayınlanmıştır. Bunun üzerine biz sanıklar bu desyacılığın yapılsa yapılsa Savcı, Mahkeme üyeleri veya müdafiler tarafından yapılmış olabileceğini belirterek yazılı bir dilekçe ile bu durumu mahkeme başkanlığından serdik. Bu serü üzerine Savcı ve davanın müdafi avukatları adına Nebil Varny söz isteyerek bu elayla hiçbir ilgilerinin olmadığını ve böyle bir girişimde bulunmadıklarını belirterek bu hususları duruşma zabıtlarına geçirdiler. Bunun üzerine ben mahkeme başkanlığına Sen Havadis Gazetesinin ilgili sayılarını vererek durumun aydınlatılmasını, gazetede bu yayına sen verilmesi için karar alınmasını ve bu elaya mahkeme heyetinin karışıp karışmadığının açıklanmasını istedim. Mahkeme bu talep karşısında önce bir karar almaya yanaşmadı. Toplu olarak ısrarımız üzerine kısa bir müzakereye çekilip sanığın talebi ciddi görülmediğinden hakkında bir karar alınmasına mahal olmadığını karar verildi deyip meseleyi geçiştirmek istedi. Bunun üzerine e duruşmadaki müdafiler ve sanıklar tekrar sözlü müdahalede bulundular. Mahkeme bu müdahaleleri de efendim serguyu ve mahkemenin gidişatını aksatmayıp, sergusu yapılmamış bir sürü sanık mağdur elyer, bu gibi hususları burada dile getirmeyin diyerek sergulara geçti ve e meseleyi böylece kapattı. Ötekçeyle ilgili belirteceğim sen husus duruşmanın inzibatının her seferinde ya duruşma Hakimi, ya üye Hakim, yada Savcı tarafından bezüldüğüdür. Uzun açıklamalara girişmeyeceğim. Adece bir kaç örneği hatırlatacağım. Savcının gerek sanık sergularına gerekse herhangi bir sanığın herhangi bir talebini belirtirken Savcının söz istemeden oturdu/yerden ayağı fırlatarak müdahalelerde bulunduğu herkesin malumdur. Diğer bir örnek bilhassa üye Hakim Gültekin Turan'ın mahkemenin başından beri takındığı tavırdır. Bu Hakim her celse ya uyur, ya gülmüşer, ya alaylı ve manalı bakışlı pozlarda bulunur, yada uykudan uyanır uyanmaz duruşma hakimini dürtükleyip sanık sergularını kestirir. En sen örneği sanıklardan Binalli Çelik'in sergusu ve geçen celse Sami Sarı'nın atılması sırasında görülmüştür. Binalli Çelik ekuması yazması olmayan, iki kelimeyi bir araya getiremeyen bir işçidir. Sergü için mikrofona önüne çağrıldığında iki kelimeyi bir araya getirip konuşmadı. Bunun üzerine üye Hakim ağzı kulaklarına varıyordu. Böyle bir davranışın değil bir Hakime elgun bir kimseyede yakışmayacağı herkesin malumdur. Belirteceğim sen husus duruşma Hakiminin bundan 5 celse önce durup dururken aylardır ön sırada ve karşısında oturduğum halde benim oturuşumu duruşmanın mehabetini bezdüğünü ileri sürerek duruşmadan atmaya kalkmasıdır. Oysa aynı celse geçen celse duruşmadan atılan Sami Sarı arkadaş patlayıp yerinden bağırarak üye Hakim uduğunu hatırlattı. Bunun üzerine duruşma Hakimi çarkedip Sami'nin sözlerini zapta geçmemeyi sağlamak için ataktan vazgeçti ve bir dahada oturma biçimine karışmadı. Şunu belirteyim başka bir red talebinde de belirttiğim gibi iki buçuk senedir Ankara'da, İstanbul'da Sıkıyönetim Mahkemelerinde yargılanıyorum. Bu mahkemelerin söz ve savunma hakkına en küçük bir saygı gösterdiklerine şabit elmadım. Bu mahkeme ise bütün bu mahkemelerin bu konuda en kanusuzu ve en zıvanadan çıkmışsıdır. Belirttiğim nedenlerle ve arkadaşların gerekçelerine katılarak mahkeme heyetinin çekilmeyeceğinin de bilerek sadece yargıtay safhasında yapılan kanunsuzlukların görülebilmesi ve kararı verecek mahkeme hakkında temyiz

üyelerinden bir kanaat hasıl olabilemesi ve bu kanunsuz heyete karşı sanıkların tutumlarının öğrenilebilmesi açısından mahkemeyi reddediyerum dedi.

Salonda bulunmamasına rağmen diğer müdafî avukat Necla İter tarafından yanlışı yazıldı. Zehra Önel tarafından ibraz edilmiş olan müdafî avukat İsmail Hakkı Altan'ın 20/8/974 tarihli 5 sayfadaki ibaret ve keza 10/9/974 tarihli ek dilekçeleri okundu mahiyetleri anlaşıldı.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ: Vaktin gecikmiş olması nedeniyle duruşmanın aynı gün saat 13.30'a tehiri ve hazır bulunmalarına rağmen talepler nedeniyle sergularına geçilememiş olan sanıklardan Süleyman Dursun, Celal Bezatlı, İsmail Özbay, Mehmet Altınbaş ve Kâkender Durdu'nun serguları hitama erene kadar duruşmalarda hazır bulunmaları hususunun kendilerine tebliğine karar verilip açıklandı. 10/9/974

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

Z. KATİBİ

Tehiri müteakip mahkeme kurulu aynı Hakimlerden müteşekkil, Savaş Hakim Kd.Yzb.Yaşar Değerli ve zabıta Selahattin Güzeycan hazır oldukları halde saat 14.00 de duruşma salonunda toplandı.

Bir-evvelki celse hazır bulunan sanıklarla müdafilerden avukat İsmet Ayuğur, avukat İsmail Hakkı Altan ve avukat Zehra Önel'un salondaki yerlerine alınmış oldukları anlaşıldı.

Sanıklar ve müdafilerin yüzlerine karşı açık duruşmaya devam edildi.

Duruşma zaptında isimleri yazılı olan sanıklar ve müdafî avukat İsmail Hakkı Altan'ın, müdafî avukat Zehra Önel vasıtasıyla ibraz ettiği dilekçesindeki talepler hakkında ne diyeceği Askeri Savcudan soruldu.

Askeri Savcı; sanıklar tarafından mahkemeyi-red adı altında ileri sürülen görüşler özünde yasal yargı gerçeğini inkâr eden bir düşüncenin tezahüründen başka bir şey değildir. 353 sayılı Yasa savaş hali hükümlerini uygulamak durumunda bulunan mahkemenin ancak ve ancak 37 nci maddede sayılan sebepler tahtında reddedilebileceğini açıkça hükme bağlamış olması karşısında yapılan işbu red taleplerinin kanuni ve hukuki hiç bir dayanağı olmadığı görüşündeyiz.

Sanıklar vekili İsmail Hakkı Altan tarafından 1402-sayılı Kanunun 18 nci maddesini iptal edilmesi dileğine karşı görüşlerimize gelince; söz konusu sıkıyönetim kanunu sıkıyönetim mahkemelerindeki yargılamanın çabuklaştırılması amacına dönük olarak kanun vazî böyle bir maddeyi öngörüştür. Rüyat edilmekte bulunan davalar sıkıyönetim kökenine bağlı bulunduğundan ve sıkıyönetim mahkemelerinin sıkıyönetim döneminde açılmış davaları yürütmüş bulunduğu gerçeği karşısında böyle bir anayasaya aykırılık iddiasının ciddiyyetten yoksun olduğu izahattan varestedir. Hizmetin ve görevin var olduğu yerde yasaların aynı ölçüler içerisinde vermiş olduğu yetkilerinde devam edeceği tabiidir. Bu itibarla gayri ciddi bu talebin Anayasa Mahkemesine götürülmesi konusunda geri çevrilmesini talep ve arz ederim dedi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ: Sanık müdafilerinden avukat İsmail Hakkı Altan'ın bulunmadığı celsede diğer müdafî avukat Zehra Önel vasıtasıyla ibraz ettiği ve okunan 20/8/974 ve 10/9/974 tarihli dilekçelerinde

1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 18 nci maddesinin T.C. Anayasasının 2, 8, 10, 11, 12, 124 ve 138 nci maddelerine aykırı olduğunu belirterek konunun Anayasa Mahkemesine gönderilmesine dair talebi ciddi görülmediğinden REDDİNE,

2- Bir kısım sanıkların Hakimlerin tarafsızlıklarını şüpheye düşürecek sebeplerden dolayı reddi istemlerine dair taleplerinin 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 18 ve 353 sayılı Kanunun 40/2 nci maddeleri sarahatı muvacehesinde REDDİNE eybirliği ile karar verilip açıklandı. 10/9/974

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

Z. KATİHİ

Duruşmaya devamla sanık sergularının tesbitine geçildi.-

Sanık KALENDER DURDU sergusunda: Bana isnat edilen suç iddiasında 146/3 nci madde idi. Fakat daha sonraki mahkeme safahatında sayın Savcı 146/3 değilde benim durumunda olan birisinin Askeri Yargıtayca 296 nci madde gereğince yargılanmasını istediğini belirtti. Bütün ifadelerimi kendi irademle verdim. Söyleyeceğim basakaca bir şey yoktur, sergum bundan ibarettir dedi.

Sanığın 15/3/973 tarihinde Askeri Savcı tarafından tesbit edilen ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Okunan ifade benimdir ve doğrudur dedi.

Sanığın 21/4/973 tarihinde Askeri Savcılığa tesbit edilen ek ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Bu ifade benimdir dedi.

Sanığın 9/4/973 tarihinde tutuklanması sırasında vermiş olduğu ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: İfade bana aittir dedi.

Sergusu yapılan sanık sergusuna karşı alakalı sanıklardan bir diyecekleri olup olmadığı soruldu.

Sanık İrfan Çelik söz isteyerek; sanık Kalender Durdu'nun okunan ilk ifadesine bir diyeceğim yoktur. Esasen o konudaki faaliyetlerimi maxra (Silindi) ve ilişkilerimi sergumda açıkladım. Ancak okunan ikinci ifade tamamen bir tertiptir. Biz ceza evinde eziyet ve işkence gördük. Yanlış yazıldı ceza evinde değil mitte ve emniyetteki hücrelerde eziyet ve işkence görmüştük. Bunu Kalender Durdu'da görmüştür. Hatta ilk defa müracaatta bulunan kimselerden biriside kendisidir ve burada bizzat kendisi bana anlatmıştır. Beyan ettiğim gibi okunan ikinci ifade tamamen bir tertiptir. Dedi.

Sanığın talebi üzerine Kalender Durdu'dan soruldu: Mitte, emniyette hücrede bulunurken bir takım sesler geliyordu. Fakat kimin sesi olduğunu teşhis edemem. Zapta sesler olarak geçti, bağırtılar geliyordu. Hücrede Alpaslan Öztürk, İrfan Çelik ve Adnan Köle ile beraber kalıyorduk. Tuvalete götürülürken erler tarafından dövüldüğümüz olmuştur. Sonra Savcıya şikayet ettik bir daha dövülmedik. Tutuklama mahkemesine getirilirken İrfan Çelik'in gözünde bir morluk vardı ve tırnağında da morluk vardı dedi.

Sanık müdafilerinden İsmail Hakkı Altan'ın talebi üzerine sanık Kalender Durdu'dan soruldu: Sanık İrfan Çelik, Alpaslan Öztürk ve Cafer Şen'in önceki faaliyetleri hakkında bir bilgin yoktur dedi.

Sanık MEHMET-ALTINBAŞ sergüsünde: İddianamede bana isnat edilen suç kabul etmiyorum. Ben bu örgütün üyesi değilim. Cafer Şen'i tanımam ve örgüt-üyeleri ile hiç bir temasım olmadı. Beynamede dağıtmış değilim. Sergüm budur dedi.

Sanığın 26/4/973 tarihinde emniyetçe tesbit edilen ifadesi ekundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Gaziantep'te emniyette alınmış olan bu ifade bir tertipten ibarettir, doğru değildir. İfadenin altında herhangi bir net-yektü dedi. Ancak işkence yapıldığından ifadeyi imza etmek mecburiyetinde kaldım dedi.

Sanığın 5/2/973 tarihinde tesbit edilen ifadesi ekundu mahiyeti anlaşıldı. İfadenin yeniden yapılan tetkiki neticesi bu ifadenin 5/2/973 tarihli ifadenin devamı olmadığı, tarihinin belli bulunmadığı ve tamamlanmamış olduğu görüldü.

Okunan kısmı ile sanığın ifadeye karşı ne diyeceği soruldu:

Okunan bu ifade Diyarbakır Askeri Savcılığına vermiş olduğum ifadedir, doğrudur ve geçerlidir dedi.

Sanık sergüsüne karşı diğer sanıklardan söz isteyen olmadı.

Sanık Kalender Durdu rahatsız olduğunu beyan ettiğinden ve sergüsü yapılmış olduğundan salondan çıkarılmasına müsaade edildi.

Sanık İsmail Özbay'ın sergüsüne başlandığı sırada Askeri Savcı söz istediğinden kendisine söz verildi.

Askeri Savcı; hakkında T.C.K.nun 141/5 nci maddesini ihlal etmek suçundan dava açılan ve fakat suç niteliğinin değişmesi ihtimaline binaen mümasıl sanıklarda olduğu gibi 1803 sayılı Af Yasasının 2 nci maddesinden istifade edemeyen sanık Celal Bozatlının doğum kayıtları konusunda özellikle gün unsuruna açıklık getirecek mahkemenin-evvel yazışmaları ve sanıktan almış olduğumuz Malatya Yeşilhisar Nüfus idaresince kendisine verilmiş 357715 seri numaralı T.C.vatandaşlarına mahsus olarak tanzim edilen nüfus cüzdanında doğumdan kaydı taşıyarak doğum tarihi 28/5/956 şeklinde belirlenmiş bulunduğu ve keza yukarıda deyinmişimiz gibi mahkemece celbedilen Gaziantep Lisesi Müdürlüğünün 28/8/974 tarih ve 510/2622 sayılı yazılarına ekli nüfus kayıt örneğinde de doğum günü aynı şekilde ifade edilmiş bulunduğu cihetle sanık Celal Bozatlının suç tarihinde 18 yaşını gün unsuru olarak ikmal etmemiş olduğu dikkate alınarak 1803 sayılı Af Yasasının 4/B maddesi gereğince hakkındaki cezanın tüm sonuçlarını kapsayacak biçimde 353 sayılı Kanununun 162 ve T.C.K.nun 97 nci maddeleri uyarınca düşme kararı verilmesi mütalaa ve talep olunur dedi.

Askeri Savcının talebi üzerine gerek Gaziantep Lisesi Müdürlüğünün 28/8/974 gün ve 510/2622 sayılı yazısı ve 26/8/974 tarihli olup sanığa ait nüfus hüviyet cüzdanı suretiyle ibraz edilen Yeşilhisar Nüfus Müdürlüğünce tanzim edilmiş olan 357715 numaralı nüfus cüzdanının tetkiki neticesinde; sanığın doğum tarihinin 6/5/956 olduğu ve doğumu üzerine kaydının Yeşilhisar nüfus memurluğunca 28/5/956 tarihinde tanzim edilmiş olduğu anlaşıldı.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ: Müddetinde yazılacak gerekçeli hükümde sebepleri açıkça izah edilmek üzere gerek iddianamede sanığa müsnet suç vasfı ve gerekse değişikliği muhtemel suç vasıfları nazara alındığında sanığa müsnet suçun 1803 sayılı Af Kanununun 4/B maddesi şumulüne girdiği anlaşıldığından hakkında ikame olunan davanın 353 sayılı Kanunun 162/2

ve T.C.K.nun 97 nci maddesi gereğince ARTADAN KALDIRILMASINA eybirliği ile ve temyiz yolu açık olmak üzere karar verilerek işbu karar sanığın yüzüne karşı alenen ve usulen okunup açıklandı. 10/9/974

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

Z.KATİBİ

Celal Bezatlı'nın sanıklar arasından ayrılarak salonu terketmesi kendisine bildirildikten sonra sanık sorgularına devam edildi.

Sanık Bekir Erel Birinc söz isteyerek; şahsi tabancamın iadesi hususunda 4-5 celse evvel bir talebimiz olmuştur. Henüz karar verilmemiştir. Karar ittihazını talep ederim dedi.

Sanıklardan Nezihe Bahar (Büyükdağlı) rahatsız olduğunu ve salondan çıkmak istediğini bildirdiğinden salondan çıkarılmasına müsaade edildi.

Sanık İSMAIL ÖZBAY sorgusunda: Ben iddianamede belirtildiği aksine TKPML'nin bir üyesi değilim. Benim komünist olduğum şu veya bu partiye bağlı oluşumdan değil genel olarak ezen ve ezilenlerin, sömürülen ve sömürülenlerin bir arada bulunduğu bu toplumsal organizasyonun değişmesi ve yerine sömürü düzeninin, baskı düzeninin olmadığı bir düzen kurmak için girişilen hareketlere komünizm denildiği ve bu amacı gerçekleştirmek için tüm olanaklarını kullanan kişilere komünist denilmiş olmasındandır. Sizler işkence altında bu ifadelerin alındığını biliyorsunuz ve pek tabii olarak ta işkence altında alınan ifadeleri reddedeceğimi de biliyorsunuz. İddianamede benim Ayşe İsmail ve Nezihe Bahar ile ilişki kurduğum belirtilmektedir. Aslında ben Ayşe İsmail'i TIKKO davası bu salonda başladığı zaman tanımıştım. Nezihe Bahar ile ilişkim okul arkadaşım Mukaddes Erdoğdu'nun kardeşi Şefika Erdoğdu'nun Nezihe Bahar ile aynı okulda okumasından ve Şefika Erdoğdu'yu Beğaziçi Üniversitesinde ziyarete gittiğimde tanışmış olmam delayısıyladır. Bunun dışında Nezihe Bahar'la hiçbir ilişkim olmamıştır. Ancak Nezihe Bahar'ın bir gün okula Mukaddes Erdoğdu'ya telefon ederek görüşmek istediğini ve bu görüşme neticesinde de Mukaddes Erdoğdu'dan Nezihe Bahar'ın bir miktar para aldığını biliyorum. Benim Nezihe Bahar ve Ayşe İsmail hakkında söyleyeceklerim bundan ibarettir. Ben TIKKO, TKPML, TMLGB gibi kuruluşlara hiç bir zaman üye değilim ve ilişkim olmamıştır. Sorgum bundan ibarettir dedi.

Sanığın 24/4/973 tarihinde emniyetçe tesbit edilen ifadesinin davayla ilgili kısımları okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Bu ifadeyi reddediyorum. Afis yapıştırma hiç bir zaman benim eylemim değildir. Ben bu ifadeyi işkence altında kabul ettim. Kentur Gerillaya 13. Nisan. 1973 tarihinde getirildikten 2 gün sonra bana Üsküdar'daki bekçi hadisesinde fail olduğum kabul ettirilmek istendi. Bu uygulama 4-5 gün devam etti. Daha sonra fotoğraflar getirildi. Fotoğrafların içerisinde Nezihe Bahar'ı tanımam bu ifadelerin hazırlanmasına yetti. Ben daha evvelde söylediğim gibi Ayşe İsmail'i duruşmalar esnasında tanıdım. Onunla hiçbir zaman eğitim çalışmasına girmedim etiket alıp okul duvarlarına yapıştırmadım. Asıl olan duruşmada vermiş olduğum sorgumdur dedi.

Sanığın 26/Nisan.1973 tarihinde Askeri Savcılıkta alınan ifade-
siyle aynı tarihli ek ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Gerek Savcılıkta alınan birinci
ve ikinci ifadelerim emniyet ifadelerimin bir devamı niteliğindedir.
Bu bakımdan kabul etmiyorum dedi.

Sanığın 26/4/1973 tarihinde tutuklama mahkemesince tesbit edilen
ifadesi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Mahkemeye çıkarıldığım sırada evvelce alınan
ifadeleri reddetmek için elimizi kaldırdığımızda bizi zorla oturtularak
mahkeme heyeti bu tutanağı yazmıştır. Benim irademle alınan bir ifade
değildir, kabul etmiyorum dedi.

Sanık Sergüsüne karşı sergusu yapılmış olan alakalı sanıklardan
söz isyeten olmadı.

Sanık SÜLEYMAN DURSUN sergüsünde: Benim iddianamede bana isnat
olunan olaylarla hiçbir ilgim yoktur. İddianamede benimle ilişkili ola-
rak gösterilen Aslan Kılıç, İbrahim Kaypakkaya, Cem Semel, Seyithan
Dekay, Gül isimli işçi kız ve Meral Yakar'la hiç bir ilişkim olmamış-
tır ve tanımıyorum. Burada tanıdığım yalnız bir kişi var bu şahısta
Hikmet Şenses'tir. Bununla tanışmam 1959 senesinden önce köyümüzde ab-
lası evli elması nedeniyle kendisiyle ilişki kurduğum ve burada Univer-
sitede okuyan Murtaza Özel vasıtasıyla tanışmış oldum. 1970 senesinde
gürün handaki kahveme geldiler. Burada tanıştık. Bu tanışmadan sonra bir-
kaç kez Murza'yla, bir kaç kezde yalnız olarak kahveme geldi. Aramızdaki
ilişki yalnız kahveci ve müşteri ilişkisi olarak kalmıştır. Hamza Oğuz-
er denen şahsıda Zeytinburnu, Gazlıçeşme Erzincan'lıların kahvesinde
hemşehrilerim vasıtasıyla tanıştım. Kendisini bir kaç kez orada gör-
düm. Fakat aramızda herhangi bir kumpas geçmemiştir. Ben devrimciliği
bilmem, devrimci ideolojisi filan bilmem. Bu davaya adım işkence altında
beni suçlayıcı ifade veren Hamza Oğuzer tarafından getirilmiştir. Sergum
bundan ibarettir dedi.

Sanığın 12/2/1973 tarihinde emniyetçe tesbit edilen ifadesi okun-
du mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Bu ifadeyi kabul etmiyorum. Doğru değildir.
Biraz evvel zapta geçmiş olan sergum doğrudur dedi.

Sanığın 7/3/1973 tarihinde Askeri Savcılıkça tesbit edilen ifa-
desi okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanıktan soruldu: Bu ifadem emniyet ifadesinin bir devamıdır.
Savcı sergu yaparken İbrahim Kaypakkaya'nın resmini göstermişti. Ben ta-
nımadığımı bildirmiştim. Bana kahvene gelen şahıs bumudur dedi ve zapta
ilave etti dedi.

Sanık sergüsüne karşı Hikmet Şenses'in talebi üzerine sanık
Süleyman Dursun'dan soruldu, cevaben; ben hiçbir surette Hikmet Şenses'e
para vermedim dedi.

Sanık müdafii avukat İsmail Hakkı Altan'ın talebi üzerine sorul-
du, cevaben; emniyette beni Aslan Kılıç'la yüzleştirdiler. Bunu tanıyer-
musun dediler. Tanımadığımı söyledim. Bu arada onu dövdüler, bana sert
baktığından korktuğumu tahmin ederek dövdüler dedi.

Sanık Aslan Kılıç söz isteyerek; beni daha evvel Süleyman Dur-
sun resminden teşhis etmiş. Fakat ben Süleyman Dursun'u tanımadığımı
ısrarla söyleyince onu bulduğum yere getirdiler. Benim gözlerim bağlı

idi. Önce Süleyman Dursun'a beni tanıyıp tanımadığını sordular, birşey söyleyemeyeceğim demesi üzerine gözlerimi açtılar, aynı soruyu bana sordular. Ben tanımiyorum dedim. Bilahere Süleyman Dursun'da beni tanımadığını söylemişti. Hatta yanıma geldiği zaman korku içerisindeydi. Tır tır titriyordu. Tanımadığı halde şimdi benide tanır, İbrahim Kaypakkaya'da tanır şeklinde bir düşünce zihninden geçmişti dedi.

Desya tetkik edildi. Serguları yapılmayan tüm sanıkların zorla getirilmeleri için müzekkere yazılmış olduğu, yazılan müzekkerelerden yalnız Hamza Oğuzer, Ahmet Satan, Düzali Aydoğmuş'un yeni adreslerinin bildirildiği, diğerleri hakkında herhangi bir muamelenin yapıldığına dair bir cevabın gelmemiş olduğu ve serguları yapılan sanıkların kendiliklerinden geldikleri anlaşılacak gerek yeni adresleri bildirilen ve gerekse zorla getirilme kararına rağmen getirilmeyen sanıklar hakkında ne diyeceği Askeri Savcıdan soruldu.

Askeri Savcı; serguları yapılmayan bakiye 7 sanıktan 4'nün değişik adresleri bildirilmiştir. Bu adreslerden yeni bir duruşma gününde sanıkların ihzar müzekkerelerinin yenilenmesiyle celbedileceği kanaatindeyiz. Bu arada bu gün aldığımız başka bir müzekkerede İbrahim Halil Akyel'un Tunceli İlköğretmen Okulu imtihanlarına girmek üzere burada bulunduğu Tunceli Emniyet Müdürlüğüne ifade edilmektedir. Aynı şekilde bununda ihzarının yeni duruşma gününe göre yenilenmesini mümkün görmekteyiz. Bu arada diğer iki sanıkla ilgili cevapta gelmiş olacağından ona göre bir sergu yöntemi izlenebileceği görüşündeyiz. Cevap gelen sanıklardan silah altında bulunması itibarıyla durumu özellik arzeden Düzali Aydoğmuş vardır. Şayet mahkemece bizzat dinlenmesinde herhangi bir lüzum görülüyorsa birliği olan Denizli 2. Top. Tb. Karargah bölüğünden mahalli Ağır Ceza Mahkemesi marifetiyle celbedilerek istinabe suretiyle dinlenmesi mütalaa olunur dedi.

Sanıklardan Seyithan Dekay'ın ibraz ettiği 10.9.1974 tarihli dilekçe okundu mahiyeti anlaşıldı.

Sanık müdafilerinden avukat Zehra Özel 5-müvekkili hakkında yazılı olarak hazırladığı bir dilekçesinin bulunduğunu ve okumak istediğini bildirdi.

Sanık müdafii dilekçesini bizzat okuduktan sonra ibraz etti. 3 sayfadan ibaret 10/9/974 tarihli dilekçe alınarak dava dosyasına kondu.

Sanık müdafilerinden avukat İsmet Ayuğur söz isteyerek; müvekkilime isnat olunan eylem ve tüm ithamların sübut yönünden tahvil ve münakaşasını duruşmanın bu safhasında yapmayı zait buluyorum. Ancak tüm iddia ve isnatların varit olduğu kabul edilse dahi T.C.K.nun 146 nci maddesinin 1 nci fıkrasını ihlali amaç edinen gaye suçun teşekkül ve tekevvününde müvekkilimin herhangi bir rolü olmadığı iddianame müderecatı ile sabittir. İddiaların varit olduğu açısından müvekkilimi eylemlerinin ancak vasıta suç olarak mütalaa olunabileceğini ve bu suçunda 146 nci maddesinin 3-ncü fıkrasının şumulu dahilinde bulunduğunu mahkemenizde takdir buyuracağı kanaatındayım. Mezkur madde ise 1803 sayılı Af Kanununun şumulu içinde olduğundan uzun bir zamandan beri tutuklu bulunan müvekkilim Gürsel Bezek'in salıverilmesine karar verilmesini talep ederim dedi.

Tahliye talepleri hakkında ne diyeceği Askeri Savcıdan soruldu

Askeri Savcı; sanık Seyithan Dekay örgütün Siverek kesimi mihrakı ve yöneticisi olarak bulunmuştur ve bu bölgede meydana gelen silahlı patlama eylemlerinin düzenleyicisidir. Kendüsünün silahlı halk savaşı yöntemindeki ideolojik amaçla hareketini kanıtlayan deliller muvacehesinde yapmış olduğu tahliye talebi haksız bir düzeydedir. Bu itibarla reddi mütalaasındayız.

5 müvekkili adına tahliye talebinde bulunan sanık avukatlarından sayın Önel'un tahliyeye başlıca neden olarak ve hukuki dayanak olması bakımından öne sürdüğü yüksek adalet divanı kararlarındaki espiyriyi ortaya koymakla vekalet görevine ters düşen bir hizmette bulunduğu kanaatini sonuç itibarıyla bizde uyandırmıştır. Çünkü Yüksek Adalet Divanı sırf yasama faaliyetleriyle dahi mevcut anayasal düzenin engellenip ortadan kaldırılabilmesi görüşünü saptamıştır. Halbuki tahliye zımında savunusunu yaptığı sanıkların silahlı halk savaşı mihrakı etrafındaki ideolojik görüşleri dektriner olarak ayrıntılarıyla ortada olduktan başka bu görüşlere uygun olarak girişmiş oldukları silahlı eylemler ve ideolojilerini gerçek kılma çabaları ile bunun toplumda meydana getirdiği geniş çalkantılar ortadadır. Davamız sanıklarıyla ilgili olarak yaptığımız sevkini doğru olduğuna kanıyız. Keza vasıtaların kalkışmaya elverişli bulunduğu ortadadır. Esasen 146/1 nci maddesini ihlal suçu bir teşebbüs suçu olup hiçbir zaman tahakkuk suçu değildir. Şayet en etkin vasıtalarla böyle bir tahakkuk bekleniyorsa ve ancak böylelerin yargılanabileceği düşünülüyorsa bu T.C.K.nun 146/1 nci maddesinin murat ettiği duruma mahakkaki ters düşer. Bu itibarla her 5 sanık hakkındaki tahliye talebinde reddi mütalasındayız.

Sanıklardan Gürsel Bezek'le ilgili olarak sübut üstü bir şekilde sayın Aygür tarafından ileri sürülen suç niteliğine ilişkin görüşleri dosyada mevcut deliller muvacehesinde mahkemenin yüce takdirine tevdi ettiğimizi arz ederiz dedi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ: 1- Tahliye talepleri hakkında tetkik hitamı gerekli kararın açıklanmasına,

2- Adresleri bildirilen sanıkların müteakip duruşma günü ihzaren hazır bulundurulmaları için Sıkıyönetim Askeri Savcılığına müzekkere yazılmasına,

3- İhzar kararına rağmen hazır bulundurulmayan sanıklar hakkında ne gibi bir işlem yapıldığı ile verilen ihzara rağmen adreslerinde buldukları halde ne sebeple bulundurulmadıkları hususlarının tahkiki ve müteakip duruşma günü hazır bulundurulmaları için Sıkıyönetim Askeri Savcılığına yeniden müzekkere yazılmasına; bu sebeplerle duruşmanın 26/9/1974 Perşembe günü saat 09.30'a talikine oybirliği ile karar verilip açıklandı. 10/9/974

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

Z. KATİBİ